Старт

ИЛЮСТРОВАН СПОРТЕН СЕДМИЧНИК

Брой 119 ● 11 септември 1973 ● 25 ст.

Издание на ЦС на БСФС

ТРИМАТА ОТ ЖЕЛЯЗНАТА ГВАРДИЯ – КУЧЕВ, НУРИКЯН И РУСЕВ, – НА КОИТО СЕ РАЗЧИТА В ХАВАНА

Финалът за купата на Европа по атлетика в Единбург – един от големите успехи на българския спорт

стр.5

стр 8-9

В ХАВАНА- ЗА ЗЛАТО И РЕКОРДИ

СВЕТОВНАТА РЕКОРДЬОРКА КОРНЕЛИА ЕНДЕР В БЕЛГРАД

стр. 13

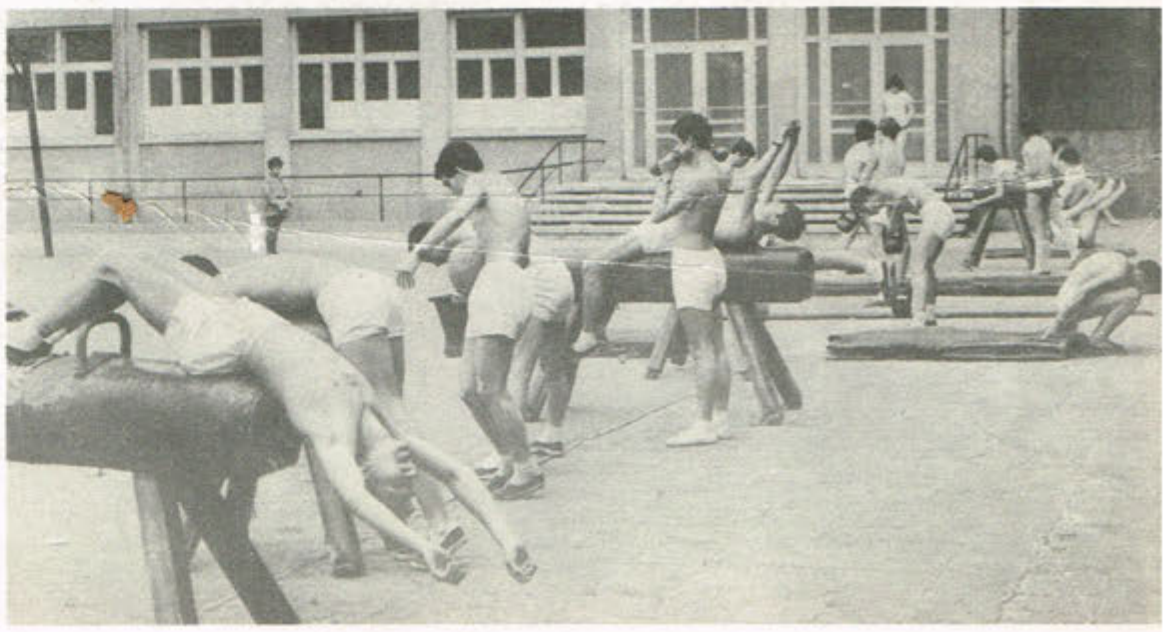
В СССР и ред други страни държавата полага изключителни грижи за подготовка на потенциални олимпийци. А в Олимпийската харта частта "Роля на правителствата" е безнадеждно остаряла. . .

стр.2

Започва още една учебна година. С много вълнения, с много надежди и. . . много проблеми. Между тях и един стар, наболял и все на дневен ред – часовете по физическо възпитание. . .

стр.3

ПРЕД «СТАРТ»

С. ПАВЛОВ

К. АНДРИАНОВ

В. СМИРНОВ

МИСИЯТА НА „ОЛИМПИЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ"

МОСКВА, специално за "СТАРТ" от Борис БОЗУНОВ, редактор на сп. "Спортът в СССР", член на олимпийския комитет на СССР

Извън всякакво съмнение е, че последният ден на септември ще бъде отбелязан в спортните хроники като дата с особено значение: във Варна ще се открие X световен олимпийски конгрес.

ПРОГРЕСИВНАТА спортна общественост възлага на олимпийския "парламент", както понякога наричат конгреса, големи надежди. В темите, които ще бъдат в основа на дискусиите, като в огледало се отразява целият комплекс проблеми, от чието решаване зависи съдбата както на световния спорт, така и на олимпийското движение.

Ето защо е много важно съвременният спорт да бъде определен точно и недвусмислено в изказванията на участниците като социално явление от световен мащаб, като средство за възпитаване у младите хора от цялата планета на благородни качества, като фактор, който обединява прогресивното човечество в борбата за ликвидиране расовата, политическата, религиозната дискриминация.

По-нататък. Международното спортно движение е органически свързано с мирния път на развитие на човечеството. То е противоположно по дух и същество на войните и военните конфликти. Мирът е необходимо условие за съществуване на олимпийското движение и на олимпийските игри, които са възможни и перспективни само благодарение на това, че във взаимоотношенията между държавите преобладава във все по-голяма степен политиката на мирното съвместно съществуване. Именно от това трябва да се изхожда, когато се формират принципите на олимпизма в бъдеще.

Ето защо за съветските хора спортът е нещо много повече от хоби. Нашата гледна точка за спорта се определя от много действия на партията, правителството, държавните и обществените институти, на обществото като цяло.

Съветската държава разглежда спорта като средство за възпитание на хармонично развит човек, който съчетава духовно богатство, морална чистота и физическо съвършенство. Изпълнението на тези задачи е дълг и отговорност на всички обществени и държавни организации. Здравето на хората, развитието на физическата култура се считат в нашата страна за дело от първостепенна държавна важност.

Ето какво мисли по този проблем ръководителят на съветската делегация на конгреса, председателят на Комитета по физическа култура и спорт при Съвета на министрите на СССР С. ПАВЛОВ:

"От трибуната на олимпийския конгрес трябва да се говори за огромната роля на правителствата за развитието на спорта, за да се подчертае, че раздел III на Олимпийската харта в тази част, която се нарича "Роля" на правителствата", е безнадеждно остарял. Ако МОК се стреми към укрепване на своя авторитет, ако на дело ратува за развитието на физическата култура във всички страни, той е длъжен да определи своето отношение към онези правителства, които уважават олимпийските идеали и способствуват за напредъка на националния спорт, и към тези правителства, които пренебрегват, меко казано, Олимпийската харта.

Това трябва да се направи в името на бъдещето на олимпийското движение.

Наше убеждение е също така, че бъдещето на МОК, неговият авторитет пряко зависят от сътрудничеството с националните спортни организации, които се занимават непосредствено с всички страни на спортното движение. И напротив, игнорирането на националните спортни обединения (точно така, както и опитите да не се забелязват усилията на правителствата за развитието на физическата култура и спорта) само отдалечава МОК от злободневните проблеми на спортното движение и принуждават тези обединения да търсят други решения. Нали затова сега в света има няколко паралелни организации – Постоянната генерална асамблея на НОК, Генералната асамблея на международните спортни федерации, Международният съвет за спорт и физическо възпитание? Странно изглежда и това, че МОК не проявява инициатива в развитието на делови контакти с ЮНЕСКО, този важен орган на ООН.

Стремежът към сътрудничество между народите и страните е повеля на времето"

НА КОНГРЕСА за първи път ще се разгърне в широк мащаб дискусия за взаимоотношенията на МОК, международните спортни федерации и националните олимпийски комитети.

По този повод председателят на олимпийския комитет на СССР и член на Изпълкома на МОК К. АНДРИАНОВ каза:

"В продължение почти на 80 години МОК, националните олимпийски комитети и международните спортни федерации си сътрудничат в организирането на олимпийските игри. Заедно с това следва да се отбележи, че с развитието на спорта в целия свят все по-често възникват конфликти между МОК и някои международни спортни федерации; това води понякога до остри сблъкновения, включително до непризнаването им. Така бе отказано признаване на федерацията по тенис и този спорт изчезна от програмата на игрите.

В следвоенния период порасна ролята на националните олимпийски комитети, а в някои страни те станаха национални ръководни спортни центрове. Обаче МОК продължителното време недооценяваше тяхното значение, тяхната организаторска роля в развитието на олимпийското движение.

Укрепнаха и международните спортни федерации. Те започнаха да контролират широко развитието на своите спортове в много страни в света. Сега съществуват два пъти повече международни спортни федерации, отколкото признава МОК. Международните спортни федерации са много слабо представени в МОК и това предизвиква тяхното недоволство. Някои международни федерации са в конфликт с национални олимпийски комитети.

По този начин в навечерието на конгреса възникна своеобразна конфликтна ситуация между МОК и НОК, МОК и международните спортни федерации, между някои международни федерации и национални олимпийски комитети. Разрешаването на този проблем е доста трудно, макар че е напълно възможно и необходимо.

По наше мнение това може да бъде осъществено по пътя на сериозно преустрояване на работата и демократизация на Международния олимпийски комитет. Своите връзки с международните спортни федерации МОК би могъл да укрепи по пътя на избирането на президентите на някои ведущи федерации в състава на своите членове, да практикува почесто създаването на смесени комитети за разработване различни проблеми на олимпийското движение, усъвършенстване програмата на игрите и условията за тяхното провеждане. МОК е длъжен да признае като свой консултативен орган об динението на международните спо тни федерации.

Укрепването на връзките на М с националните олимпийски комит ти трябва да бъде преди всичко о ществено по пътя на безусловно изпълнение на Олимпийската харп която гласи, че всяка страна, чий НОК е признат от МОК, може да и член на Международния олимпий комитет. Съществуващото поло ние повече от половината страни нямат членове на тази международ на спортна организация е съвърше ненормално.

На конгреса трябва да бъдат изр ботени мерки, които да способст ват за сътрудничеството и взаим то разбирателство между тези о ганизации за благото на по-нат тъшното развитие на олимпийско движение и нов разцвет на олимп ските игри."

КЪМ ОСНОВНИТЕ п ми, които предст да бъдат разглед на конгреса, се отн ся бъдещето на оли пийските игри. И в дискусиите осо но място несъмнено ще заеме обсъ дането на олимпийската програма.

В тази връзка заслужават вн мание мислите на члена на МО В. СМИРНОВ, който казва:

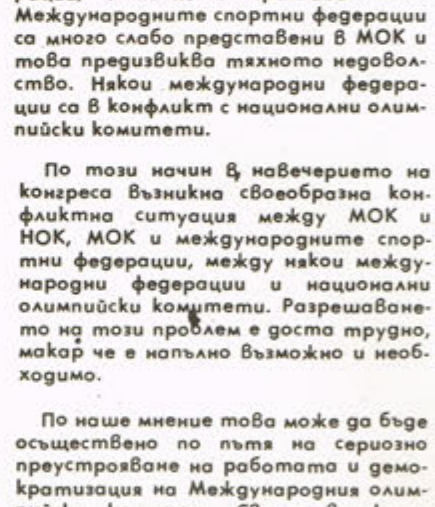
"В съществуващите правила олимпийските игри явно се вижда интересите на отделни страни, ко то чрез своите представители в преки логиката са добили разшир ние на един или друг спорт. Нима м же да се обясни този факт, че в ед спорт всяка страна може да пре стави един участник, който може спечели само един медал, а в др спорт – по двама, а дори по три спортисти?! При това всеки от т може да спечели по десет-единад сет медала.

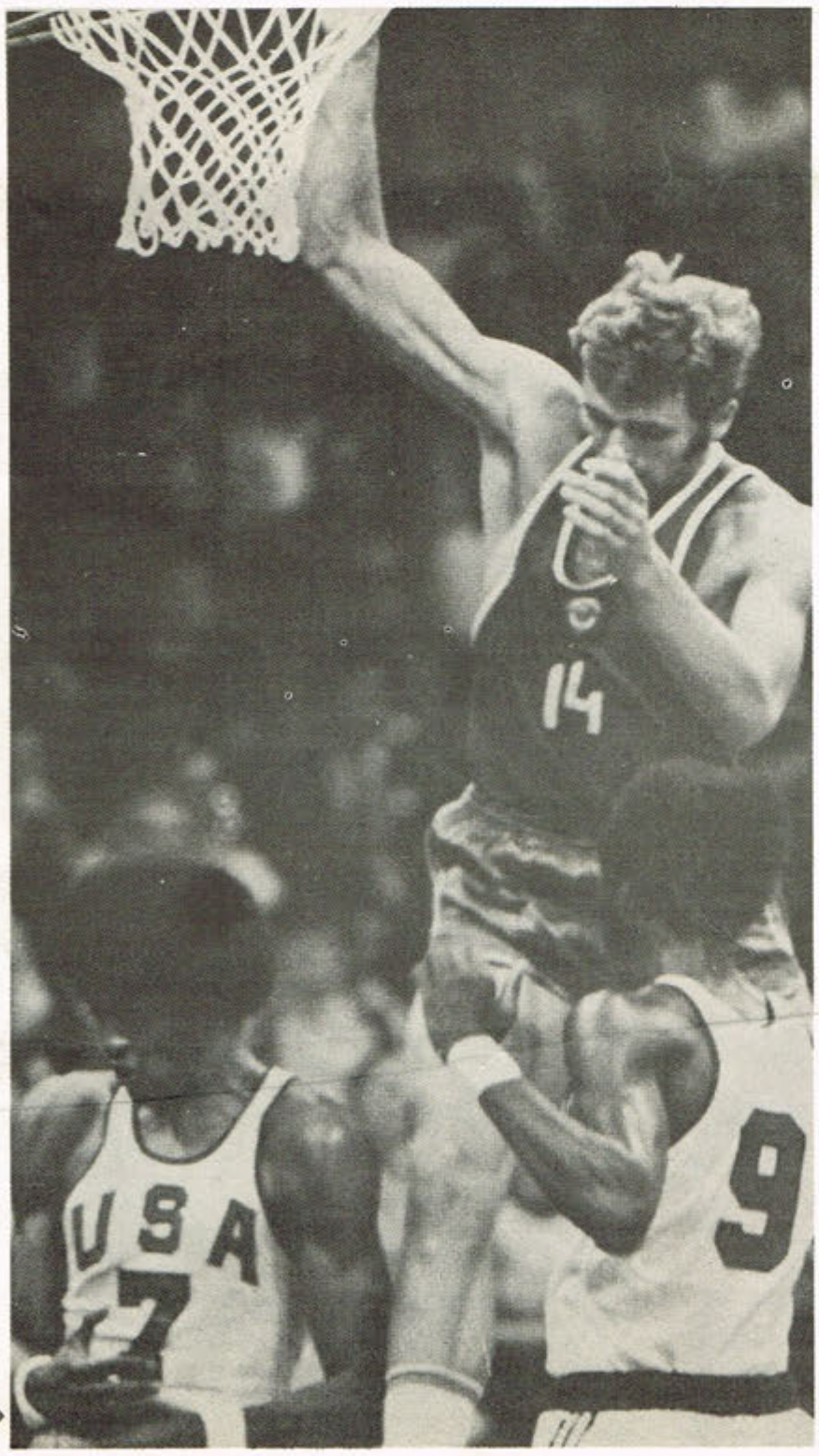
Ето защо, когато се говори за ус вършенстване на програмат следва да се изхожда не от инте сите на един или друг спорт, а о принципа. Струва ни се, че то принцип трябва да се основава следното: да се стабилизира брой на участниците, като не се допус безкрайното им увеличаване, да б дат съкратени непопулярните и ск по струващи спортове (напри Водният слалом), да бъде съкрате програмата в отделни спортове (л ка атлетика, плуване), да се съкр ти броят на участниците от ед страна в един спорт, да се нама броят на отборите, които участв ват във финалите. За сметка на т зи съкращения може значително да разшири възможността за участ на жените в олимпийските игр Трябва да се ликвидира неравнопр вието на спортистите.

Особено внимание следва да се о дели на отборните спортове. Т както е известно, събират най-шир ка аудитория, дават на спортни организации най-големи доходи. Спо тните игри са най-евтини от мас вите видове спорт, тъй като не из скват скъп инвентар, а в състезани та участвува заедно цяла груп спортисти. И ето ние виждаме к игрите постоянно се подлагат на д скриминация и гонене. Отделни "п зители на традициите и духа" заяв ват, че футболът или баскетбол са "средство за разпалване на наци нални чувства"

* * *

Разбира се, трудно могат да б дат засегнати всички проблеми, чи то решаване се очаква от спортн та общественост. Но ние се надяв ме, че десетият "олимпийски пар мент" във Варна ще изиграе знач телна конструктивна роля за опред ляне пътя на развитие на световн спорт и на олимпийското движение.

БАСКЕТБОЛНИЯТ ФИНАЛ СССР – САЩ БЕ ЕДИН ОТ ВЪРХОВЕТЕ НА МЮНХЕНСКАТА ОЛИМПИАДА. А СЕ ЧУВАТ ГЛАСОВЕ, ЧЕ ИГРИТЕ МОГАТ ДА МИНАТ БЕЗ БАСКЕТБОЛ. . .

Старт

ИЛЮСТРОВАН СПОРТЕН СЕДМИЧНИК

СТАДИОН "ВАСИЛ ЛЕВСКИ"

СОФИЯ

Пощенска кутия 797

Тел. 87-71-62, телекс 22-736

Редакционна колегия: главен редактор–Недялко ДОНСКИ, Алекси МЛАДЕНОВ, Асен НЕЙКОВ, Ваня ВОЙНОВА, Димитър ДЖАРОВ (зам. главен редактор), Дочо ДОЧЕВ (художествен редактор), Ешуа АЛМАЛЕХ, Иван ЖЕЧЕВ, Климент ВЕЛИЧКОВ, Маргарита РАНГЕЛОВА, Митьо ЕКСЕРОВ (отговорен секретар), Никола КОСТАДИНОВ, д-р Николай МИНЕВ, Петър ХАДЖИЙСКИ, Серафим СЕВЕРНЯК, Ясен АНТОВ.

Художествено оформление: Георги МАРКОВ

Държавен полиграфически комбинат "Димитър Благоев" 20121

СТАРОТО И НОВОТО В НОВАТА УЧЕБНА ГОДИНА

Най-хубавото нещо, когато продължи дълго, трябва да отстъпи на интереса пред новото. Ваканцията свършши още преди да е бил първият звънец. Още в момента, в който се разгръщат новите учебници, в който се потягат чантите и новите униформи. Какво ще донесе тази учебна година? Това сигурно ще се знае едва през май, но поне засега на всеки носи нови надежди. И най-слабият ученик тръгва с желанието да не повтаря миналогодишните грешки, да се стегне. Кому до къде ще издържат амбициите – това вече е друг въпрос, но поне сега всеки тръгва с амбиции. И не само учениците.Готвятсе за новата учебна година и учителите, и инспекторите, пък ако щете и родителите....

От години вече се говори за съществените промени, които се очакват във физическото възпитание. Малко са часовете. Нужно е да се въведе разделното обучение. Нужно е да се започне със солидни физкултурни занимания още в първите стъпки.... Това са констатациите и предложенията, които се правят вече отдавна на симпозиуми и конференции, на заседания и съвещания.

Прегледът на физическата дееспособност на донаборниците всяка година настойчиво ни връща към тези въпроси. Към това се прибавят и наблюденията, които правят някои преподаватели във ВУЗ за възможностите на първокурсниците. За съжаление сега за сега тези наблюдения повече служат за някои дисертации...

Правят се експерименти, за да се докаже нещо, което отдавна е доказано. При проучванията в началния курс на някои училища в Михайловградски окръг например се доказа същото, което се констатира преди години в третите курсове на Селскостопанската академия. В Михайловградски окръг сравняваха данните на децата, които имат часове по физическо възпитание, каквито се изискват от пълния размер на това понятие, с развитието на децата, които учат в класове като другите деца в цялата страна. Фактите (изненадващи дори за самите експериментатори) ярко подкрепяха тезата: нужно е да се започне с истински часове по физическо възпитание още в първия клас.!

В Селскостопанската академия преди години преподавателката Гунка Карагонова доказваше, че по-добре се развиват, и по-добре се чувствуват студентките, които продължават да спортуват и след втори курс.

Има ли нужда да се доказват толкова известни истини? Изглежда, все пак има. От тази година първокласниците започват обучението си по физическо възпитание по единната програма! Започват със специалисти – нещо крайно необходимо. Много е важно още в тази възраст, още в първите стъпки да се направляват от опитна ръка. И все пак и това категорично разпореждане е съпроводено от една неизбежна уговорка: "Специалисти... там, където ги има." За съжаление в повечето случаи ги няма. Все пак заслужава да се оздрави тенденцията!

Когато на един пленум генерал Вл. Стойчев каза, че много от хубавите предложения, ще си останат хубави пожелания,ако не се въведе като закон – всеки ден час по физическо възпитание, младата аудитория го приветствуваше възторжено. По-възрастните, четиридесетгодишните дяволи, се учудваха как успява да си остане такъв оптимист този вечно млад 80-годишен спортист. А генералът продължаваше: "Ако искаме да имаме здраво поколение, ако искаме да бъдем действително в числото на спортните нации, ако искаме големите ни успехи да бъдат трайни, длъжни сме да разберем тази истина– всеки ден – час по физическо възпитание!" Колко генерали са нужни, за да заразят с оптимизма си, тези, които в крайна сметка трябва да разрешат въпросите за часовете по физическо възпитание, и за жизнеспособността на идващите поколения, и за името ни на спортна нация? Може би тогава други генерали биха гледали със задоволство проверката на физическата дееспособност на донаборниците, а примерите в дисертациите на преподавателите от ВУЗ няма така да ни стряскат...

На "Универсиада-73" правеше впечатление, че липсват много попълнения, тъкмо там, където най-много се очакват,от третата спортна сила ГДР. "Защо няма гимнастически женски отбор?" – учудваха се всички. "След излизането на Карин Янц и Ерика Цухолд, най-добрите ни сили нямат студентската възраст. Ученички са, а не върви, след като сме били винаги втори, да се явим с посредствен отбор. Така и в плуването и в леката атлетика"...

Докато някои делегации се чудеха как да загладят впечатлението, което се получава от плешивите им студенти, други се оплакваха: "Бедата е там, че най-добрите ни спортисти са много млади. Не им достига възраст:.."

Неотдавна вестник "Советский спорт"писа: "Сензацията на гимнастическия турнир "Дружба" в Гера беше победата на единадесетгодишната румънка Надя Команечи". Всъщност Команечи беше сензация още в София, още като десетгодишни...

Вестниците постоянно ни запознават със сензации в плуването, които вече станаха правило – тринадесет, четиринадесет, петнадесетгодишни звезди... Корнелия Ендер, Улрике Рихтер, Ангела Франке от ГДР, Андреа Харгитай от Унгария... Хората бързо свикват и с новите имена, и с усмивката на победителите и... с възрастта. Вече никой не се учудва на 14-годишните сензации. В същото време ние отчитаме, че сме изостанали с десет години от световното плуване. Отчитаме и това, че дистанцията се увеличава, а не се намалява! Има едно хубаво решение – "Нито едно ново училище да не се строи без плувен басейн!" Засега само едно училище в България е с плувен басейн – 22-ро, бившата II мъжка гимназия. Съвсем не ново... И въпреки забраната да се строят маломерни физкултурни салони те продължават да се появяват от някакво криворазбрано желание за икономии.

Едновременно с всичко това едва ли има някоя друга област,в която така упорито да се търсят нови форми. Спортен полуден, физзарядки, голямо междучасие, спортни секции на училището, на дружеството, детско-юношески школи, ученически школи, полуинтернати, интернати, спортни гимназии, техникуми... Не може да се отрече тяхното положително въздействие за развитието на спорта. Само че защо някои хубави инициативи минават и заминават като модни увлечения, и освен това не е ли по-просто и по-резултатно този стремеж на учениците за максимална възможност да спортуват да намери законната си форма в учебната програма!

Сега до голяма степен сферите на влияние в училищата се определят от инициативността и средствата, с които разполагат отделните федерации. Все повече "настъпват" борците, лекоатлетите със своите секции.

Все пак независимо от това, че много въпроси около организацията на физическото възпитание и спорта в училищата си остават открити, безспорен е подемът в последните години.

На какво се дължи това, че много жизнено важни проблеми си остават все в сферата на разискванията, не на решенията, а напредъкът на спорта ни е така подчертан. Преди всичко на упорит труд на спортисти и треньори, които трябва да наваксват и пропуснатото в първите години. На голямата любов на част от преподавателите по физическо възпитание, които пренебрегват недостатъчните нормативи и работят двойно и тройно повече. За да чуят след години "много съм благодарен на моя първи преподавател"...

Героят на социалистическия труд Жулиета Шишманова завършва своята книга за художествената гимнастика с благодарност към тези, които са и помогнали да стигне до славата. Списъкът започва с едно име, което никой не е чувал – Георги Иванов. Какво общо може да има този учител Георги Иванов с успехите на художествената гимнастика? Има – уверява ни треньорката. Това е първият ми учител, който ме накара да обикна спорта, първият,който ме научи да бъда упорита, да повтарям това, което не съм успяла да направя. По-късно, когато трябваше да уча моите момичета на упоритост, неговите уроци ми бяха много полезни"....

– Какво е първото ви желание? – питаха журналистите победителя в Мюнхенската олимпиада Андон Николов.

– Да благодаря на моя учител Станишев, който направи от мене спортист и човек...

Така понякога минават години, докато чуеш името си от някой вече пораснал ученик. Мнозина нямат и това щастие на Иванов, на Станишев, но продължават да вършат своята тиха, ежедневна работа от любов към спорта, от любов към учениците си, от желание да им дадат всичко, което знаят, да запалят искрицата на първото желание да се състезават...

На тях, на тези първи откриватели на таланта, дължим много. На тяхната любов, на ентусиазма им. Затова сега в първите дни и на новата учебна година, когато се питаме какво ново ще ни донесе, ще трябва да си отговорим пак по стария, познат начин: "Новото е малко (и много все пак,ако се изпълни,както е замислено – първокласниците ще учат по единна програма). По-важно е старото – на поста си ще застане пак тази многобройна армия от преподаватели, на която дължим толкова много...

Маргарита РАНГЕЛОВА

1. В МИХАЙЛОВГРАД ЕКСПЕРИМЕНТИРАТ...
2. СПОРТНИЯТ ПОЛУДЕН ПРОДЪЛЖАВА В КАМЕРЕН СЪСТАВ...
3. 6 ЧАСА ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И...
4. ЕДНА ДОПЪЛНИТЕЛНА "ДАЖБА" ДВИЖЕНИЕ

Снимки Емил МАНДЖАРОВ

ВСИЧКО БЕ СПОКОЙНО...

V КРЪГ

"Локомотив"(Сф)	"Берое"	6:1
"Етър"	"Левски-Спартак"	1:2
"Черно море"	– "ЦСКА"Септ.знаме"	0:1
"Тракия"	– "Миньор"	1:1
"Славия"	– "ЖСК-Спартак"	2:1
"Ботев"	– "Академик"	2:0
"Янтра"	– "Локомотив"(Пд)	2:1
"Пирин"	– "Спартак"	2:0

Кръгът – може би програмата бе такава! – мина под знака на спокойствието и липсата на изненади. Единствен "Миньор" показа, че е готов на всякакви сюрпризи...

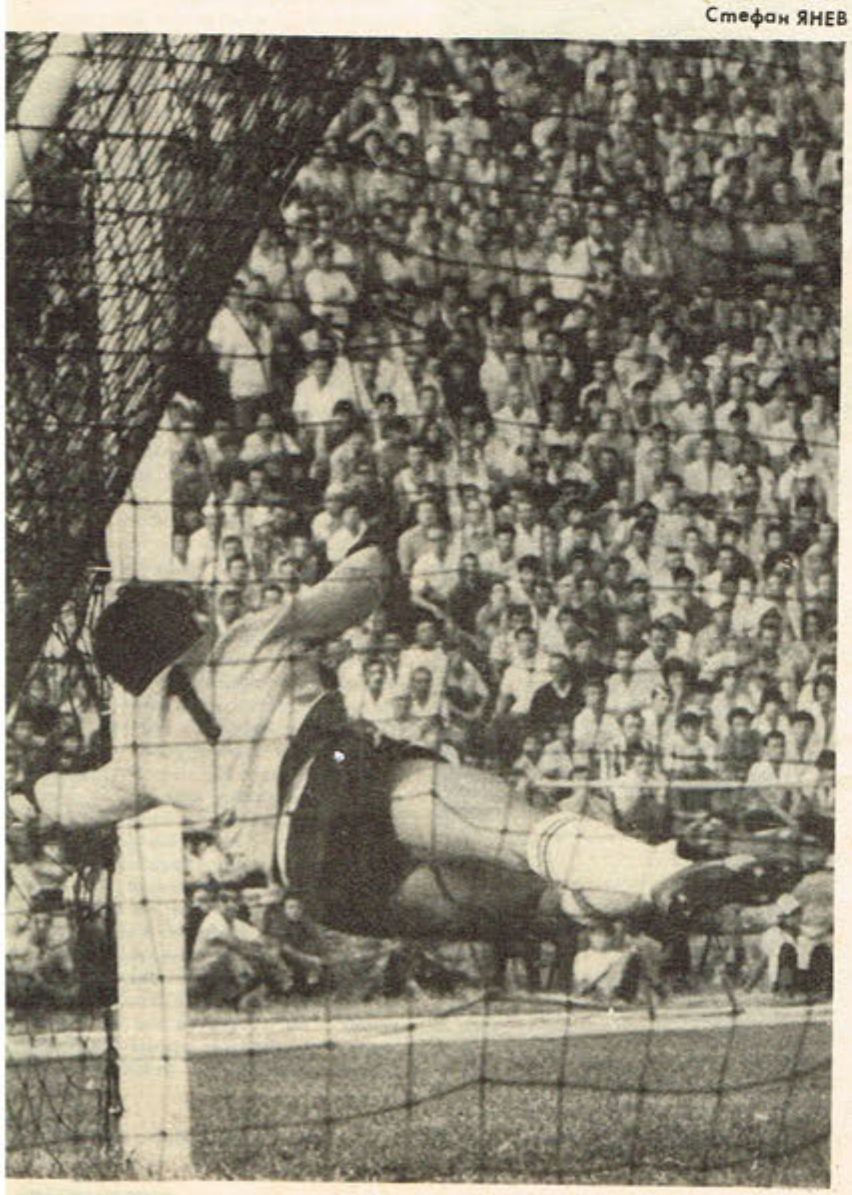
В същото време "поляризацията" на отборите продължава и в петия кръг водачът има. . . пет пъти повече точки от последния в класирането.

Загубата на пловдивския "Локомотив" в Габрово увеличи аванса на "Левски-Спартак" на цели три точки. Тази преднина "синьо-белите" ще трябва да защищават в края на тази седмица на собствения си стадион, който, казват, щял да бъде "окупиран" поне на половина от привържениците на "Пирин". . .

ВЪВ ВАРНА ШАМПИОНЪТ БЕЗ ШАМПИОНСКА ИГРА

Ще позволи ли шампионът да бъде победен за втори пореден път в тоа първенство? Трябваше да изчакаме пълните 90 минути (твърде мъчителни за него!), за да получим отговор. Защото и сега я нямаше онази категоричност в играта на ЦСКА, която в много от срещите му недвусмислено е показвала изхода им далеч преди последния съдийски сигнал. Мобилизирани и решени да увеличат поне с една точка (която заслужаваха!) редния си актив, черноморци започнаха настървено двубоя и още в началните минути стана ясно, че армейският тил е в състояние да капитурира. В новия си вариант (с "метач" Цоню Василев и наляво отново Атанелов) той неведнъж пропусна ад гърба си Георгиев, Христов, Богомилов, Митев. Почти всички пролуки отбранителния блок домакините намериха точно в неговия център и в добна близост за стрелба. Шампионите навярно още не могат да повярват как Никодимов успя да застигне а голлинията насочената топка менно от такава позиция от Георгиев и как крилото на "Черно море" ще на два-три пъти се провря фронално и стреля в мялото на Йорданов! (Нека отдадем заслуженото и на авременната намеса на вратаря!) маше и други подобни ситуации, ито показаха, че за респектираща стабилност на защитата на СКА сега може да се говори само в инало време. . . В средата на терена гостите имаха в лицето на Никодимов един изключителен боец, който действуваше енергично и настойчиво, твърдо и точно. Неговото себеотрицание зарази и другите. Денев постепенно надделя в прекия си "диалог" с Митев, в помощ на когото често бе и Тахмисян, и въпреки че не бе достатъчно агресивен заедно с Б.Колев изградиха предния "вълнолом", в който се разбиваха много черноморски "вълни", а с това бе регулирано в желаната насока и бурното темпо, предложено от домакините. . . Приносът и на тримата в общия стремеж за нападателност и резултатност обаче бе незначителен. Почти толкова бе той и на Марашлиев, Михайлов, Атанасов. Защото само бързина и желание не са достатъчни, за да влезе топката в противниковата врата. Най-много главоболия варненци имаха с Атанасов, но в сравнение с очакваните, които един шампион е длъжен да "осигури" на съперника си, бяха твърде малко. Струва ни се, че откакто Пенев лекува крака си, "закуца" и целият отбор. Връщането на капитана ще стабилизира защитата, но ще "излекува" ли "контузията" на нападението? Така с едно подвижно и добре пакетирано 4-3-3 шампионите "преплуваха сухи" "Черно море". Но за това трябва да бъдат благодарни и на помощник-съдията Георги Страшников, който им хвърли "спасителния пояс" във важен момент: Георгиев се отскубна през второто полувреме от армейската отбрана, отбеляза изравнителния гол. Въпреки настойчивото си сигнализиране за засада Страшников не ни убеди в обективността на решението си. . .

Стефан ЯНЕВ

МАЙСТОРСТВОТО СЕ ДОКАЗВА С ИГРА

Навярно ви се е случвало да гледате как някои танцови състави изпълняват "чорбаджийското хоро". Е, поголямата част от мача между "Янтра" и "Локомотив" (Пловдив) премина при такова темпо. Само че танцьорите, докато са на сцената, се движат постоянно, а мнозина от футболистите от двата отбора си даваха доста често почивки и през двете полувремена. На този фон единствени Иван Василев (Янтра) и Владимир Фатов (Локомотив) тичаха повече от останалите, играха на голям периметър и направиха впечатление с разумните си и полезни действия.

Локомотивци започнаха със самочувствие и считаха, че по-голямото им майсторство е достатъчен фактор за победата. В първите минути на срещата те надиграваха своите съперници със сполучливи комбинации, обърквaха гo в собственото им наказателно поле и вратарят на домакините имаше повече работа от своя колега. Грижата за Бончев бе поверена на Лулчев. Той го пазеше старателно и навсякъде, но капитанът на пловдивчани сам отбягваше директните двубои и се стараеше главно с бързи и точни подавания да отпрати топката към най-добре пласиралия се негов съиграч. Така стана и единственият гол за "Локомотив" в 21-а минута, отбелязан от Иванов. После локомотивци решиха, че са свършили своята работа, и започнаха да "пестят" силите си повече дори от габровци. . .

Гледах ги миналата седмица срещу "Тракия", а сега сякаш играеше съвсем друг отбор, макар че треньорът Манолов бе гласувал доверие на съвсем същия състав. От време на време само Г. Василев, който има добри прояви в началото на новия сезон, разбъркваше редиците на противниковата отбрана. Изглежда, че нашите отбори отвикнаха да играят срещу типични крила, способни да предприемат бързи действия по фланговете.

Футболистите на "Янтра" усетиха, че пловдивските им съперници "омекнаха", и на свой ред зачестиха атаките. В една от тях при неволно сблъскване с Йорданов вратарят Бончев бе контузен и от този момент стана по-уязвим. Заради прекъсването първото полувреме бе продължено от съдията Хайгъров и в последните секунди на допълнителното време Г. Павлов с далечен удар изравни.

След почивката новите членове на "А" група не само бяха равностойни на миналогодишните вицешампиони, но и диктуваха развоя на играта. Иван Василев увенча хубавата си игра с резултатен удар, който от около 25 метра изненада неподготвения Бончев. Така футболистите на "Янтра" спечелиха важна победа; а "Локомотив" получи още един урок, че майсторството трябва да се доказва през цялото време на срещата.

Домакините не показаха голям напредък в сравнение с равнището, което бяха стигнали миналата година като водачи на северната "Б" група. Отборът играе доста бавно, без достатъчно организация. Много от нападателите са натежали и предпочитат ниските обороти. Ако желаят успехът да ги спохожда почесто, трябва да помислят сериозно за спортната си форма и да тренират с повече усърдие.

Димитър ДЖАРОВ

ШЕСТИЯ ГОЛ БЕЛЕЖИ КР. БОРИСОВ /ЛОКОМОТИВ (СФ) – БЕРОЕ 6:1/

И БЕЗ НАПРЕЖЕНИЕ – ПОБЕДА

Вероятно няма отбор, способен да играе с еднакво напрежение през цялото първенство; сигурно е, че има срещи, чиито следи не се "лекуват" само за една седмица. И все пак не бе лесно да се обясни играта на водача "Левски-Спартак" срещу "Етър" във Велико Търново и разликата между показаното там и в предните кръгове. . . Освен с това, че "виолетовите" поставиха минимални "изисквания" пред своите гости.

На "синьо-белите" бяха нужни десет минути и два пробива на Веселинов (единият, започнал току пред собственото наказателно поле, по чудо не донесе гол; вторият след хубаво подаване на Павлов откри резултата), за да се успокоят go. . . изравняването. И нови десетина минути след него, за да си осигурят победата с гол, който изненада колкото вратаря Петров, толкова и Панов...

През другото време мачът протичаше на бавни обороти (наистина бе много топло и задушно), без напрежение, каквото гостите не искаха, а домакините не можеха да наложат.

И все пак водачът не можа да предизвика спокойствието на терена в "гросмайсторски" стил – с точно разиграване на топката, с разумно търсене и намиране слабите пунктове на съперника и т.н. Напротив – слезе на твърде посредствено равнище с играта си. Отбраната неведнъж просто се стараеше да изпрати топката по-далеч от вратата; хората от средата на терена се стараеха, пак покриваха голям периметър, но така или иначе не бяха точни в техническите изпълнения. Нападението, лишено от мощта си (Милонов не игра поради наказанието, а с Цветков изведнъж стана по старому "меко". . .) и от пробивността на Войнов, разчиташе в началото на устрема на Веселинов, а по-късно на... грешките на "виолетовите". Отново, както преди време, "Левски-Спартак" лесно губеше терен и даваше решителен "бой" на съперника си едва пред собственото наказателно поле. Точно това позволи на "Етър" от време на време да се оживява, да създава опасности, да изравни (след груба грешка на Ивков) и да пропусне нещо повече преди всичко заради собствените си слабости. . .

Така "Левски-Спартак" спечели победата. Но след нея може да бъде спокоен само ако вярва в старата истина, че всеки играе толкова, колкото изисква противникът му. . .

* * *

През миналото първенство наблюдавах срещата на ЦСКА "Септемврийско знаме" срещу "Етър" във Велико Търново. Тогава гостите бяха посрещнати от зрителите по начин, който в никакъв случай не може да се нарече спортсменски. Това държане продължи през целия мач. Почти същото се случи и в събота с "Левски-Спартак".

Трудно е да се обясни защо е така. Струва ми се, че лидерите на нашия футбол заслужават повече уважение. . .

Митьо ЕКСЕРОВ
наш пратеник

ГОЛ НА ПАНОВ

Удар на ВЕСЕЛИНОВ и... 2:1

ЧУДЕСНИ СА НАШИТЕ АТЛЕТКИ

ЕДИНБУРГ, по телекса от нашия пратеник
ЕШУА АЛМАЛЕХ

Когато предавам, вече са приключили състезанията и на мъжете, но все още продължават многобройните поздравления и интервюта за големия успех на българките. Повече от четвърт век следя взивите на нашата атлетика, преживял съм не малко радости на най-големи международни прояви, но триумфът в тазгодишния финал за купата на Европа, се извисява над всичко. Победител, и то по най-категоричен начин, са атлетките на ГДР, но така се стекоха обстоятелствата, че център на внимание на най-големи адмирации станаха българките; и това съвсем не е случайно, особено в такъв универсален спорт като леката атлетика.

"Такъв прогрес световната атлетика не помни" – изрази с точност и . . с болка Ханс Фогел, главен редактор на западногерманското седмично списание "Лайхтатлетик". "Осем и половина милионна България – по-силна от Америка, от Германската федерална република, от Великобритания, от Полша. . . това е чудо!" – казва коментаторът на "Таймс" Нейланен, избран за председател на журналистите, специалисти по лека атлетика към АИПС. . .

● Людмила Моллова е пред олимпийската шампионка от Рим и доскоро водачка в световната ранглиста Озолина, сребърната медалистка от европейското първенство Колоска. . .

● Иванка Христова-пред сребърната медалистка от олимпиадата в Мексико Ланге. . .

● Щафетният отбор на 4 по 400 м – олимпийските медалистки (ГФР) и призьорките от Великобритания. . .

А Йорданка Благоева? Думите са безсилни да изразят възхищението от нейния спортен подвиг: . . . тя пропусна височината 182 см, която се оказа фатална при студеното и ветровито време за балканската шампионка Бончи, за Инклен и Филатова (Гертнер приключи още на 178). Благоева я пропусна, защото. . . не можеше да ходи, камо ли да скача – така жестоко я болеше коляното. Трета инжекция и отново на старт, отново в спор с Рита Кирст – Шмидт. Два несполучливи опита. Кирст направи три. Последен, решителен скок. А болката на превързания крак? Зрителите станаха прави. Те почувствуваха голямата, най-емоционалната изява, когато духът побеждава физиката. Благоева победи: "Това е, друже, повече от светски рекорд" – провиква се побелелият загребски журналист Сусинч, който миналата година като пряк свидетел широко коментира световния рекорд на нашата атлетка. . . "Отсега можете да я обявите за носителка на златния шпайк в скоковете" – не пропусна да подчертае французинът Роберт Париенте – заместник главен редактор на "Л' Екип". . .

"Отличната подготовка на нашите атлетки, за което те и треньорите им заслужават похвала и признание, и високият дух на колектива изиграха решаващо значение при равностойната борба за постигането на големия успех " – това бяха малкото думи, изказани от ръководителя на женския ни отбор Тодор Тодоров в първите мигове от всеобщата радост от победата, която направи всички ни щастливи далече от родината в празничните дни. . .

Постиженията на атлетите, които се състезаваха в събота и неделя, отстъпваха по качество на атлетките, но пропускът на щафетния квартет на СССР на 4 по 100 м направи отборната борба изключително оспорвана до последната дисциплина. Мъжете на това голямо състезание не можаха да подобрят нито един световен или европейски рекорд, както това сториха атлетките. Покорени бяха само върховете в турнира за европейската купа на нациите.

Подобни оценки получихме от още много коментатори, специалисти, ръководители. И не само от страните, участнички в четвъртия финал за купата на Европа. Тези дни шотландската столица наподобяваше на миналогодишния Мюнхен и по състава на атлетическия елит, и по броя на журналистите – над петстотин, – по телевизионните предавания в почти всички европейски страни – 21 – и Америка, и по проявения интерес от световната спортна общественост.

Това не бе случайно, защото както вече неведнаж изтъкнахме, турнирът за купата на Европа е най-голямото атлетическо състезание в света за годината, което особено за жените бе наистина на най-високо, действително олимпийско равнище.

В този именно световен форум България застана на трето място – безспорно изключителен успех, защото се касае не за единичен успех, не за отделни медали и рекорди на отделни състезатели, а за цял отбор.

Някои може би ще възразят и ще кажат, че можехме да бъдем и втори, пред СССР. Да, наистина можехме и щяхме да го постигнем дори само ако Недялка Ангелова не бе се контузила в скока на дължина – единственото шесто място. Но нека успехът не ни главозамайва и бъдем реалисти. Съветската женска атлетика е като цяло по-силна от нашата. Ние реализирахме по-пълноценно възможностите си и затова се приближихме плътно до съветския отбор. Заслугата на нашите момичета е още по-голяма, че в прекия двубой с най-силните бяха истински героини на пистата. Затова те заслужават адмирации и всеобщо признание:

● Тонка Петрова победи световната рекордьорка и олимпийска шампионка Брагина, европейската шампионка с най-висок резултат в света за годината Бурнелайт-Кребс, европейската шампионка в зала Тител, победителката на общобританските игри Алисон. . .

● Лиляна Томова изпревари сребърната олимпийска медалистка Вилден, европейската шампионка в зала Бернард, световната студентска шампионка Колесникова. . .

● Светла Златева се наложи над бившата световна рекордьорка и олимпийска шампионка Фалк, сребърната олимпийска медалистка Сабайте, победителката на общобританските игри Стирлинг-Райт. . .

4

5

ЕС '73 EDINBURGH

ПОБЕДИТЕЛИ

ЖЕНИ

1. ГДР – НОСИТЕЛ НА КУПАТА НА ЕВРОПА – „СРЕБЪРНАТА БОГИНЯ" – 72 ТОЧКИ. 2. СССР – 52. 3. БЪЛГАРИЯ – 50. 4. ГФР – 36. 5. ВЕЛИКОБРИТАНИЯ – 36. 6. РУМЪНИЯ – 27.

100 м Шехер (ГДР) 11,25. . . 4. Иванка Вълкова 11,49
200 м Шехер (ГДР) 22,81. . . 5. Иванка Вълкова 23,91
400 м Церт (ГДР) 51,75. 2. Лиляна Томова 52,23
800 м Хофмайстер (ГДР) 1.58,94 (рек) 2. Светла Златева 1.59,05
1500 м Тонка Петрова 4.09,02 (рек)
100 м пр. Ерхардт (ГДР) 12,95. . . 4. Сашка Върбанова 13,84
ск. вис. Йорданка Благоева 184
ск. дъл. Шмалфелд (ГДР) 663. . . 6. Недялка Ангелова 607
гюлле Чижова (СССР) 20,77 2. Иванка Христова 19,23
диск Мелник (СССР) 69,48 (св.рек.). . . 5. Светла Божкова 58,66
копие Фукс (ГДР) 66,10 (св.рек) 2. Людмила Моллова 60,30
4 по 100 м ГДР 42,95. . . 4. България (Попова, Вълкова, Панайотова, Шипоклиева) 45,03
4 по 400 м ГДР 3.28,66. . . 3. България (Трифонова 56,4, Томова 51,2, Йорданова 52,4, Златева 51,8) 3.31,89

МЪЖЕ

1. НОСИТЕЛ НА "ЗЛАТНАТА ВАЗА" СССР 82,5 т. 2. ГДР 78,5. 3. ГФР 76. 4. ВЕЛИКОБРИТАНИЯ 71,5. 5. ФИНЛАНДИЯ 64,5. 6. ФРАНЦИЯ 45.

100 м Шенке (ГДР) 10,26
200 м Монк (Вбр) 21,00
400 м Хонц (ГФР) 45,20
800 м Картър (Вбр) 1.46,44
1500 м Клемент (Вбр) 3.40, 79
5000 м Фостър (Вбр) 13.54,65
10 000 м Свиридов (СССР) 28.44,08
110 м пр. Дрю (Фр) 13,70
400 м пр. Паское (Вбр) 50,07
3000 м пр. Кантанен (Фин) 8.28,45
ск. вис. Гаврилов (СССР) 215
ск. дъл. Подлужни (СССР) 820
ов. скок Исаков (СССР) и Калиомекис (Фин) 530
троен скок Санеев (СССР) 16,90
гюлле Бризеник (ГДР) 20,95
диск Кахма. (Фин) 63,08
чук Бондарчук (СССР) 74,08
копие Волферман (ГФР) 90,68
4 по 100 м ГДР 39,45
4 по 400 м ГФР 3.04,25

1. БЛАГОЕВА: ОЩЕ ЕДНА ПОБЕДА И 184 СМ С ЦЕНА НА РЕКОРД!

2. ФИНАЛЪТ НА 1500 М: ПЪРВО МЯСТО ЗА Т. ПЕТРОВА.

3. СВЕТОВЕН РЕКОРД НА КОПИЕ НА ФУКС (ГДР): 66.10 м.

4. ЕДИН ЩАСТЛИВ ОТБОР, ИЗПЪЛНИЛ СВОЯТА ЦЕЛ!

5. МЕЛНИК (СССР), НОВ СВЕТОВЕН РЕКОРД НА ПРАГА НА 70-ТЕ МЕТРА

СПОРТИСТ Старт

народна МЛАДЕЖ

НА ТРИДЕСЕТИЛЕТИЕТО

ОТ СТРАНДЖА ДО КОМАДЗАВА

Има ли приятел на борбата у нас, който да не помни онази вечер на стадион "Васил Левски" през пролетта на 1963 година?

В нея един русоглав странджански момък прекрачи прага към чертозите на славата. Само за десет минути той улови огнената птица на своята мечта, която гони цели десет години. Най-хубавите години от живота си!

Само за десет минути? Но те бяха събрали в себе си десетилетния път на един голям талант, роден в недрата на народа и закърмен с пословичното трудолюбие на българина.

Само десет минути? На фона на десетте дълги години, през които Продан Гарджев измина пътя от странджанските поляни до пиедестала на световен шампион, те бяха един щрих, една точка. Златната точка на един стремителен път.

Това бяха минутите на финалната среща с прославения съветски борец, бронзовия медалист от Римската олимпиада Анатолий Албул.

...Има един спортен афоризъм, който твърди, че големият спортист работи десет години за име, а след това името работи за него. Албул навярно знаеше това или поне го чувствуваше, защото виждаше с такава предопределеност излизаха срещу него противниците му. Те сякаш предварително се бяха примирили със загубата и се стремяха само тя да бъде поне по-почетна. С това чувство излезе той и на финалната си среща с Продан Гарджев.

В тяхната теглова категория (до 87 kg) след третия кръг на световния шампионат в София остана една топла компания": Албул (СССР), световният шампион Мехтизаде (Иран), Айък (Турция), Сасаки (Япония), Самилери (САЩ), Гарджев (България). Все отбор юнаци! И както често става в подобни случаи – срещите между тях се превърнаха в едно безпощадно сражение, в което паднаха покосени много златни надежди.

До финала се добраха Албул и Гарджев.

И ето ги двамата излязоха в разноцветните ъгли на тепиха, събрали погледите на многохилядната публика.

Албул, поприведен сякаш под тежестта на своята сила, леко разкрачен, с тежък поглед следи противника си. Продан, с отмерени движения, в които зад външната сдържаност и покойствие прозира огромното напрежение, изкачи четирите стъпала до тепиха и с привичен жест оправи прехрамките на трикото си.

Представяне на съдията, кратък поздрав и двамата борци заеха боева стойка. Големият часовник над тепиха започна да брои секундите на двубоя.

Албул и Гарджев се придвижваха по тепиха с леки дебнещи стъпки, сякаш изпълняваха някакъв ритуален танц, наситен с неимоверно вътрешно напрежение. Всеки от тях се бе превърнал във внимание, дебне, но не рискува пръв да тръгне в атака, защото знае: срещу себе си има противник, който не прощава и най-малката грешка. А всяко действие, което не е отлично подготвено и осигурено, е именно такава непростима грешка. Но в същото време и двамата знаеха много добре, че в тази схватка на нерви грешката неминуемо ще дойде. И чакаха! И дебнеха!...

Началото на техния двубой приличаше на шахматна партия, в която множество позиционни ходове маскират истинските намерения на противника и подготвят грядущата атака. Това разузнаване продължи дълго, непоносимо дълго. Поне така изглеждаше на двамата противници. А всъщност бяха изминали едва три минути...

Пръв не издържа на непоносимото напрежение Албул. Постепенно неговият защитен вариант започна да избледнява, играта му се заколеба на границата между отбраната и нападението. Гарджев улови този момент. Изостреното му чувство подсказа, че това отпускане у Албул не е капан, а именно мигновението, което чакаше. И атакува! Албул потърси спасение извън тепиха. Съдийският сигнал върна двамата противници в средата на тепиха. Но не върна онова равновесие на напрежението, с което започна срещата. Гарджев бе стъпил върху стремето на атаката и веднага след сигнала продължи натиска си. Той усети как се огъва сложната защитна система на противника му, как открива уязвимите си места. Рязко придърпване, завъртане и Албул отново бе изваден от равновесие. Още недокоснал тепиха, бе закачен на неотразимата "вътрешна сарма" на Продан. Той стоеше на "мост" и сякаш усещаше този дамоклев меч, надвиснал над него. А българинът го бе вкопчил в железната си хватка и безпощадно натискаше. Милиметър по милиметър се стопяваше разстоянието между пода и гърба на Албул. Съдията вече се просна на тепиха, за да зафиксира туша. Публиката бе станала на крака, нейният многогласен рев изпълваше стадиона.

Като най-сладка музика прозвуча в ушите на Албул спасителният звън на гонга. Минута почивка.

През втората част на тепиха излезе един друг Гарджев. Внимателен, съсредоточен, предпазлив. Той посрещна спокойно отчаяния щурм, с който противникът му започна схватката. Не се поддаде нито на съблазнителните уловки, нито на темпото, предложено от Албул. Защото музите – вдъхновителки на двамата борци, вече бяха различни. Докато единият протягаше ръка към

1. НЕЗАБРАВИМ МИГ ОТ СВЕТОВНИЯ ШАМПИОНАТ В СОФИЯ ПРЕЗ 1963 Г.
2. МНОГО СЪРДЕЧНИ ПРИЯТЕЛИ ИМА СВЕТОВНИЯТ ШАМПИОН
3. ДВАМА ГОЛЕМИ – СВЕТОВНИТЕ И ОЛИМПИЙСКИ ШАМПИОНИ Е. ВЪЛЧЕВ И ПР. ГАРДЖЕВ, НА БЕЛМЕКЕН
4. ТАКА СЕ БОРЕШЕ "СТРАНДЖАНСКИЯТ ЛЪВ"

Снимки: Иван ПОПОВ

талант е новият световен шампион Продан Гарджев.

Тогава мнозина си припомниха, че слабичкото русокосо момче от Росеново участвува за първи път в републиканското юношеско първенство през 1953 год. и името му се загуби някъде из средата на съдийските протоколи. Припомнихме си (по-точно подсказа ни го землякът на Продан олимпийският шампион Никола Станчев), че през 1954 година Продан бе вече републикански шампион за юноши, че в казармата попадна на добри треньори, които видяха и оцениха качествата на младия борец и най-вече неговата фанатична трудоспособност и безмерна любов към борбата. Припомнихме си дебюта му в националния отбор, който след няколко години бе увенчан с балканската шампионска титла. След това Продан Гарджев още три пъти стоя най-високо на балканския връх.

Но Балканите станаха тесни за силата му.

На световното първенство в Техеран дебютантът в голямото състезание остана четвърти. (А само след месец разгроми световния шампион Схиртладзе). Не му позволиха да отиде по-нагоре малкият опит и... съдиите. (Спомнете си афоризма: "Спортистът работи десет години за име...")

На римската олимпиада през 1960 г. и на световното първенство в Толедо (САЩ) през 1962 год. го спряха в устремния му път нагоре тежка травма и безмилостният жребий. Следващата година световният шампионат бе в София. Това бе и последният шанс на Продан.

Но защо пък "последният"? Може би защото Гарджев бе вече на 27 години? Или защото десетте години борба са онзи рубикон, зад който пътят не винаги продължава нагоре. Но Продан победи и това направи преоценка на ценностите.

На олимпийските игри в Токио (1964 год.) той отиде като фаворит в категория до 87 кг. И доказа това. На тепиха в зала Комадзава Гарджев разгроми именитите си противници (сред които бе и бившият световен шампион Мехтизаде, Иран) и добави олимпийското злато към победната си колекция.

...За героите казват: "Записа навеки името си в историята..." За героя на социалистическия труд Продан Гарджев това важи и в прекия, и в преносния смисъл. Неговото име е издълбано върху мраморна плоча пред входа на софийския стадион "Васил Левски", където стана за първи път световен шампион, и върху гранита на олимпийския стадион в Токио, където победи в игрите на XVIII олимпиада. То е записано в списъка на почетните граждани на град Бургас и в историята на световната борба като име на олимпийски и двукратен световен шампион.

А колцина са борците, достигнали такава слава!

Людмил МИЛАНОВ

→ страница

ТРЯБВА ДА КАЖЕМ НА ХОРАТА ИСТИНАТА ЗА МОСКВА...

Кандидатурата на Москва за домакинство на олимпийските игри от 1980 година тепърва ще бъде обсъждана, поставяна на дневен ред пред МОК. Но и сега, на "Универсиада-73", тя застана някак съвсем естествено в центъра на вниманието на ръководителите на делегациите, треньорите, спортистите, журналистите. . . Ще се видят ли отново в Москва след седем години? Биха ли искали именно тук да се срещнат? Има ли условия за това най-крупно спортно събитие? Добри организатори ли са московчани? Това бяха въпросите, които всеки

КАРОЛА МАНДЖИРОТИ,"МИС УНИВЕРСИАДА-73" БИ БИЛА ЩАСТЛИВА, АКО ДОЙДЕ В МОСКВА ПРЕЗ 1980 ГОДИНА ЗА ОЛИМПИЙСКИ МЕДАЛ. . .

ден се задаваха от журналистите на заинтересуваните лица.

Вярно, универсиадата мина под патронажа на студентската организация "Буревестник" и не може да се сравнява с една олимпиада нито по мащаба на събитието, нито по изискванията, които влече след себе си. И все пак тази малка олимпиада показа с много неща, че Москва напълно заслужава да стане олимпийска столица.

Лорд Киланин, новият председател на МОК, известен с дипломатичните си отговори, в които не може да се намери никога нищо обвързващо, каза, че не може, разбира се, да гарантира за никакво решение, преди то да е взето от МОК, но той лично е доволен от това, което е видял в Москва като спортна база и като отношение към физическата култура и спорта. По-определени в своите изказвания бяха председателите на международните спортни федерации, дошли да видят и последните постижения в своите спортове и условията, които Москва би предложила за едно нормално протичане на олимпийските игри. Милан Ерцеган, председателят на ФИЛА, беше най-лаконичен:"Олимпиадата в Москва може да започне още утре!"

"ГРАД НА ЩАСТИЕТО Е ЗА МЕНЕ МОСКВА"-КАЗВА МОНА ЛИЗА ПУРСИАЙНЕН.

Никой вече не се съмнява, че Москва има всички качества да приеме една олимпиада. Никой не се и съмнява, че шестте години между едно такова решение и самите олимпийски игри ще бъдат използувани най-рационално и Москва ще посрещне олимпийските си гости така, както никой не ги е посрещал. И по отношение на спортното строителство, и по отношение на организацията.

На това най-голямо за годината спортно събитие "Универсиада-73" в Москва се бяха събрали спортисти и спортни деятели от цял свят. За някои от тях като канадката Мартин Каро това беше първата среща с големия спорт, за други – като шампиона на троен скок от Амстердамската олимпиада през 1928 г. Микио Ода – едно от събитията по дългия им спортен път. Решихме да се срещнем с представители от различни поколения от страните, организирали универсиади и олимпиади, и да вземем тяхното мнение за московчани като организатори. . .

КАРОЛА МАНДЖИРОТИ – ИТАЛИЯ. Момичето беше развълнувано и затова по-словоохотливо. 800 журналисти бяха гласували за "мис универсиада" и бяха избрали Карола.

– За първи път взех рапира на четиригодишна възраст. Не се учудвайте. Моят дядо е отличен фехтовач, а баща ми Едуардо Манджироти е сред най-добрите в света. Много обичам фехтовката. Отначало играех с лявата ръка, след това – четири години с дясната.

После се контузих и отново с лявата. За мене "Универсиада-73" е първото голямо състезание. И съм много щастлива, че дойдох в Москва. Не, не само защото съм получила признанието за най-елегантна спортистка. Преди всичко, защото се запознах с този изключителен град, със сърдечните съветски хора, от лицата на които не слиза усмивката. Баща ми твърди, че организацията на това състезание е блестяща. Аз още не мога да правя никакви сравнения, но на моя баща може да се вярва – само от олимпийски игри той е спечелил 7 златни, 5 сребърни и 2 бронзови медала. Много ми се иска да стигна неговия успех, но не ми се вярва. Трудно е! И все пак сега съм на 21 година. Пред мене е олимпиадата в Монреал и надявам се, олимпиадата в Москва. Имам време, нали? . . .

МОНА ЛИЗА ПУРСИАЙНЕН – ФИНЛАНДИЯ – победителка на 100 и 200 м гладко бягане.

– За мене винаги Москва ще остане като град на щастието. Тук преживях тройна радост. Два златни медала и сватбено пътешествие. Понякога ми се струва, че затова всичко ми се вижда невероятно хубаво, но моите сънародници, които нямат по два златни медала и не правят в Москва сватбеното си пътешествие, също казват, че Москва е гостоприемен, хубав град, и се надяват, че ще го видят още веднъж през 1980 година като олимпийска столица". . .

Д-Р МАКС ДАНЦ – ГФР, вицепрезидент на националния олимпийски комитет в ГФР, почетен президент на лекоатлетическия съюз в страната, член на Европейския комитет на ИААФ:

– Универсиадата е организирана на олимпийско равнище. Що се отнася до кандидатурата на Москва за домакинство на олимпиадата в 1980 година, смятам, че е съвсем правилно да й се гласува пълно доверие. СССР е една от водещите сили в олимпийския спорт и по броя на участниците, и по броя на завоюваните медали. Просто несправедливо би било да й се откаже домакинство. Освен това организацията на универсиадата доказва напълно възможностите на Москва да се справи отлично с големи спортни събития.

Участвувал съм като лекоатлет в олимпийските игри още в 1932 година и оттогава съм видял много състезания, затова може спокойно да се доверите на моите преценки. . .

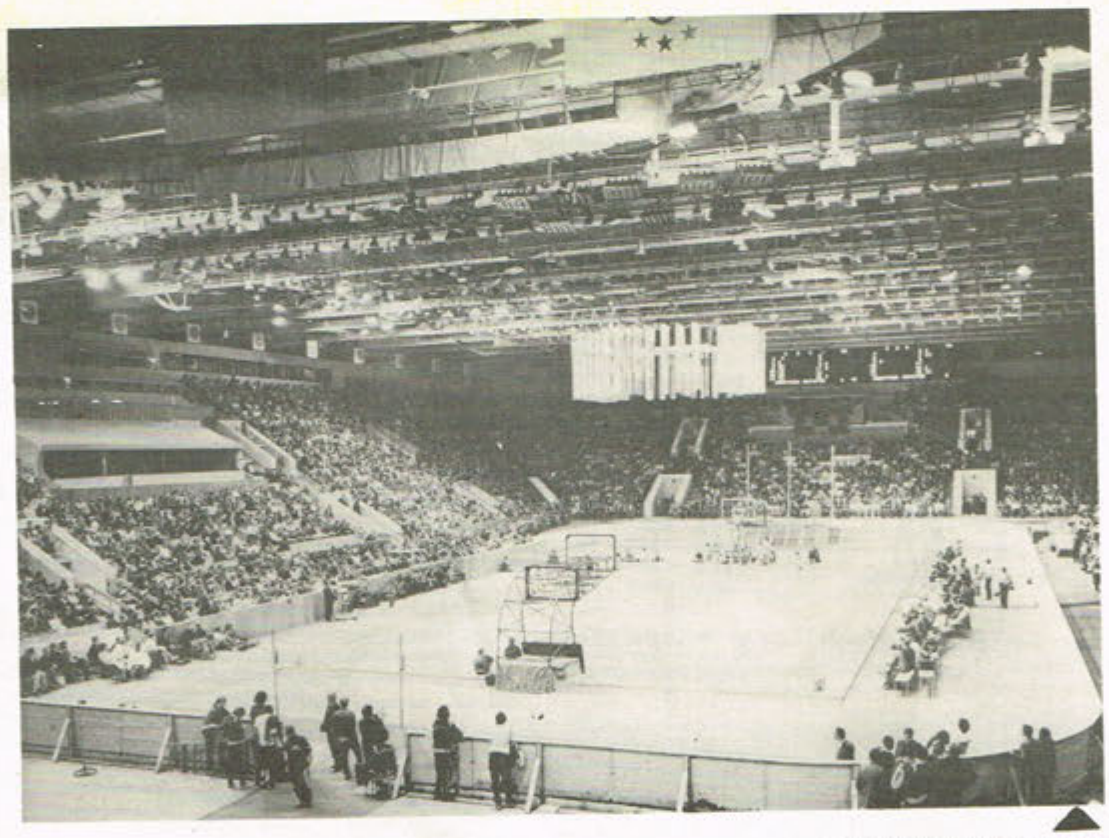
ФЕРНАНДО ГАРСИЯ, ватерполист от Мексико.

– Имах възможност да наблюдавам двете последни олимпиади. Мексиканската ми хареса

ПО ИСКАНЕ НА ЖУРНАЛИСТИТЕ БЯХА ОРГАНИЗИРАНИ 22 ПРЕСКОНФЕРЕНЦИИ. ТЕ ИМАХА ВСИЧКИ УСЛОВИЯ ЗА ДОБРА РАБОТА В ДНИТЕ НА УНИВЕРСИАДАТА. . .

повече с изключително топлата си, дружеска атмосфера. Мисля, че ще добиете представа по това, което виждате тук. Московчани са също много сърдечни и затова идеята да се състои тук олимпиада ми се вижда така примамлива. Олимпиадите се помнят не само със спортните резултати, а домакините сега ни накараха да запомним тяхната столица с много хубави неща.

ДВОРЕЦЪТ НА СПОРТА В ЛУЖНИКИ - ВИНАГИ ЗАЕТ ОТ ВЪЗТОРЖЕНА, СЪРДЕЧНА И ОБЕКТИВНА ПУБЛИКА. . .

МАРТИН КАРО – Канада.

– Ако и у нас всичко бъде като в Москва, ще бъда много щастлива. Страшно се радвам, че дойдох тук. Бях си създала една не много добра представа за СССР. Щастлива съм, че съм се лъгала. Сега видях със собствените си очи тази страна, за която толкова много бях слушала. Мисля че няма да се уморя да разказвам

години лед като се върна в моята родина. Ако олимпиадата, която ще организираме ние, прилича на московската универсиада, ще трябва да бъдем горди. . .

ФРАНК ТЕЙЛЪР – ВЕЛИКОБРИТАНИЯ, президент на Международната асоциация на спортната преса (АИПС).

– Москва трябва да организира олимпийските игри през 1980 година. Ние, спортните журналисти, сме длъжни да убедим света в това. Тук видяхме чудесни условия и за състезатели, и за треньори, за съдии, за зрители и журналисти, една образцова организация. Трябва да разкажем на хората истината за Москва. . .

ПАНОРАМА

По линията "намаляване на гигантизма" най-силно атакувана от МОК е Международната федерация по плуване (ФИНА). Съобразно препоръката тя следва да съкрати олимпийската си програма с цели 12 дисциплини. ФИНА прибягва засега към компромисно решение, което ще се дискутира на конгреса във Варна: приема да съкрати 3 дисциплини (Вероятно 200 м съчетано плуване за мъже и жени и 4x100 м свободен стил мъже) и да намали броя на участниците от нация – 33 вместо 38 при мъжете и 30 вместо 35 при жените, или въвеждане на специална супернорма за всеки трети участник в дисциплина. Отношенията между МОК и ФИНА са твърде изострени, но никой от "плувните среди" не приема за сериозно изказването на президента на ФИНА Харолд Хенинг (САЩ): "Не е изключено плувният спорт да не участвува в следващите олимпийски игри."

●

"Сондирала предварително мнението, на председателя на Европейската асоциация по лека атлетика А. Паулен, Прага кандидатствува за домакин на европейското първенство по лека атлетика през 1978 г. За целта градът предвижда построяване на още три писти със синтетична настилка.

●

„Балетистите са подложени на изключително тежки физически натоварвания" – заяви проф. д-р Милер, хирург към университета в Цинцинати и съпруг на балерина. Под негово ръководство в САЩ е проведено научно изследване в тази насока с балетната трупа на Канзас. Всеки скок с пълно завъртване (360 градуса) във въздуха и съответното приземяване на един крак предполага поголямо усилие от енергията, влагана от футболистите за реализиране пробив със силен удар във вратата.

●

Под названието "Зеленият герб" във Великобритания е сформирано търговско сдружение, което ще оказва солидна финансова подкрепа за подготовката на 13–15-годишните подрастващи плувци. В шестте графства на Англия се изграждат центрове, в които ще се работи по специална състезателна програма. Най-добрите плувци, излъчени от устройваните първенства, ще участвуват на олимпиадата в Монреал. Специалистите обаче с право твърдят, че това е половинчата мярка. Истински и трайни успехи може да има само ако се работи на широк фронт, а в случая никой нищо не предвижда за стимулиране на училищния спорт.

●

Най-богатата колекция от снимки на гребци има засега Ионас Янкаускас от Вилнюс. Сам голям любител на гребния спорт и фотографията, Янкаускас с удоволствие се бе поставил в услуга на Международната федерация по академично гребане да снима всички участвуващи гребци в европейското първенство в Москва. Снимките били необходими като контролен материал, тъй като съгласно регламента след участие в предварителните гонки екипажът на дадена лодка може да се подменя само по лекарска препоръка, и то максимум до половината от хората.

cuba/73

От 15 до 23 септември в столицата на Куба ще се състои XXVII световно първенство по вдигане на тежести. Българският отбор – световен и олимпийски шампион за 1972 г. от игрите в Мюнхен, е изправен пред нови отговорни стартове. Това първенство е интересно не само защото в Хавана ще се съберат най-добрите щангисти от нашата планета, а и защото за пръв път в световен мащаб ще видим състезание по новите правила – двубой вместо познатите до миналата година три движения.

Какви са позициите на кандидатите за златните медали, на бъдещите световни рекордьори, каквито обезателно ще има? Кои са нашите най-сериозни противници? В тази страница се хвърля поглед на тези въпроси. Разбира се, много неща – особено що се отнася до състава на отборите и участието в отделните категории, се пазят като тайна до последния момент от треньорите. И все пак има неща, които се знаят дълго преди старта. . .

НЕПРЕКЪСНАТ ВЪЗХОД

До олимпийските игри в Мюнхен, ито състезания по вдигане на ежести са валидни и за световно рвенство, нашите успехи бяха едните:

От старото поколение щангисти Иван Абаджиев – II в Техеран през 57 г., Иван Веселинов – III в Стокам през 1958 г. и III във Варшава ез 1959 г.

Чак 10 години след тези първи успе- дойде щурмът на новото поколе- е състезатели. Медали от светов- първенства спечелиха:

1969 г. във Варшава – Младен Ку- в и Атанас Киров – сребърни.

1970 г. в Колумбос – Младен Кучев Александър Крайчев – сребърни.

1971 г. в Лима – Нораир Нурикян, лександър Крайчев и Иван Атана- в – бронзови медали.

Вдигането на тежести е един от й-бързо прогресиращите спортове света. Той е абсолютно измерим и леч от всякаква субективна оцен- . От времето, когато за пръв път езе в сила трибоят (1929 г.), до 72 г., когато с елиминирането на движението "повдигане" щангистите останаха да се състезават в двубой, постиженията се увеличиха почти два пъти. Във Виена през 1929 г. най-тежките щангисти имаха рекорд 372,5 kg. През 1972 г. 55,700-килограмовият Фьолди имаше 377,5 kg, или спокойно щеше да победи двойно по-тежките от него състезатели. А Алексеев вдигна 640 kg – за 43 години хората бяха успели да напреднат с 267,5 kg. . .

Но това са твърде стари сравнения и примери. За нас е по-интересно да хвърлим поглед към настоящото разпределение на силите. Една добра таблица би ни помогнала извънредно много в три насоки – да проследим бурния възход на щангите в последните две години, да почувствуваме още веднъж този "Взрив", с който прогресираха нашите щангисти, и да сме наясно (със съответните уговорки за изненади) кои състезатели и страни ще водят борба за призовите места в Хавана.

Предлаганата таблица започва с резултатите от олимпийските игри и световно първенство в Мюнхен. Това са последните големи състезания с три движения – сумата от трибоя е дадена в първата колонка. Следва (само за сравнение) сборът от двубоя – изхвърляне и изтласкване. Изключвайки повдигането, ние често се натъкваме на промени в класирането.

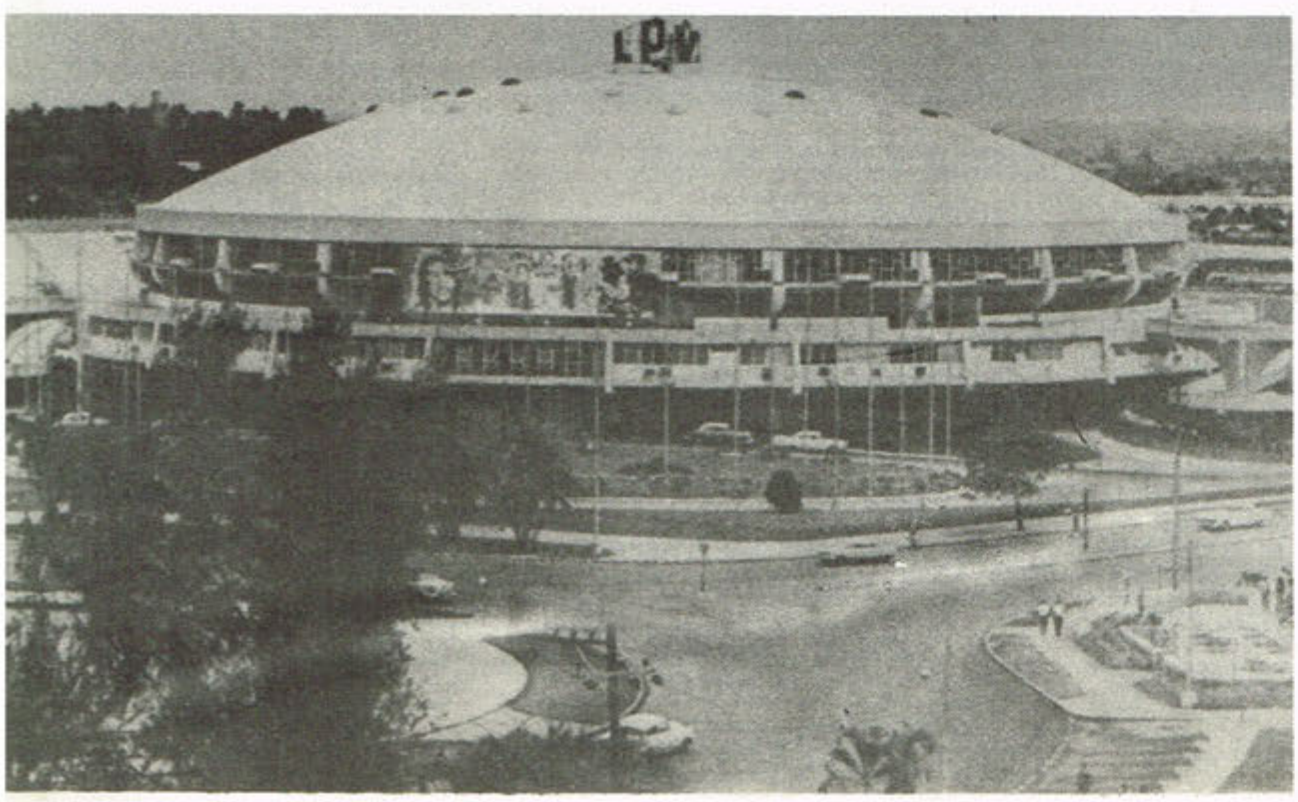
Новите правила изискват нови методи на подготовка и нова тактика. Те значително изострят борбата и ѝ придават по-голяма динамичност и зрелищност. Във Втората част на таблицата вижда- те резултатите от първото състезание по новите правила. В Мадрид беше само европейско първенство и трябва да се съобразяваме (особено в първите три категории) и с представителите на другите континенти. Но в същото време съвсем ясно е, че главните съперници си остават европейските щангисти.

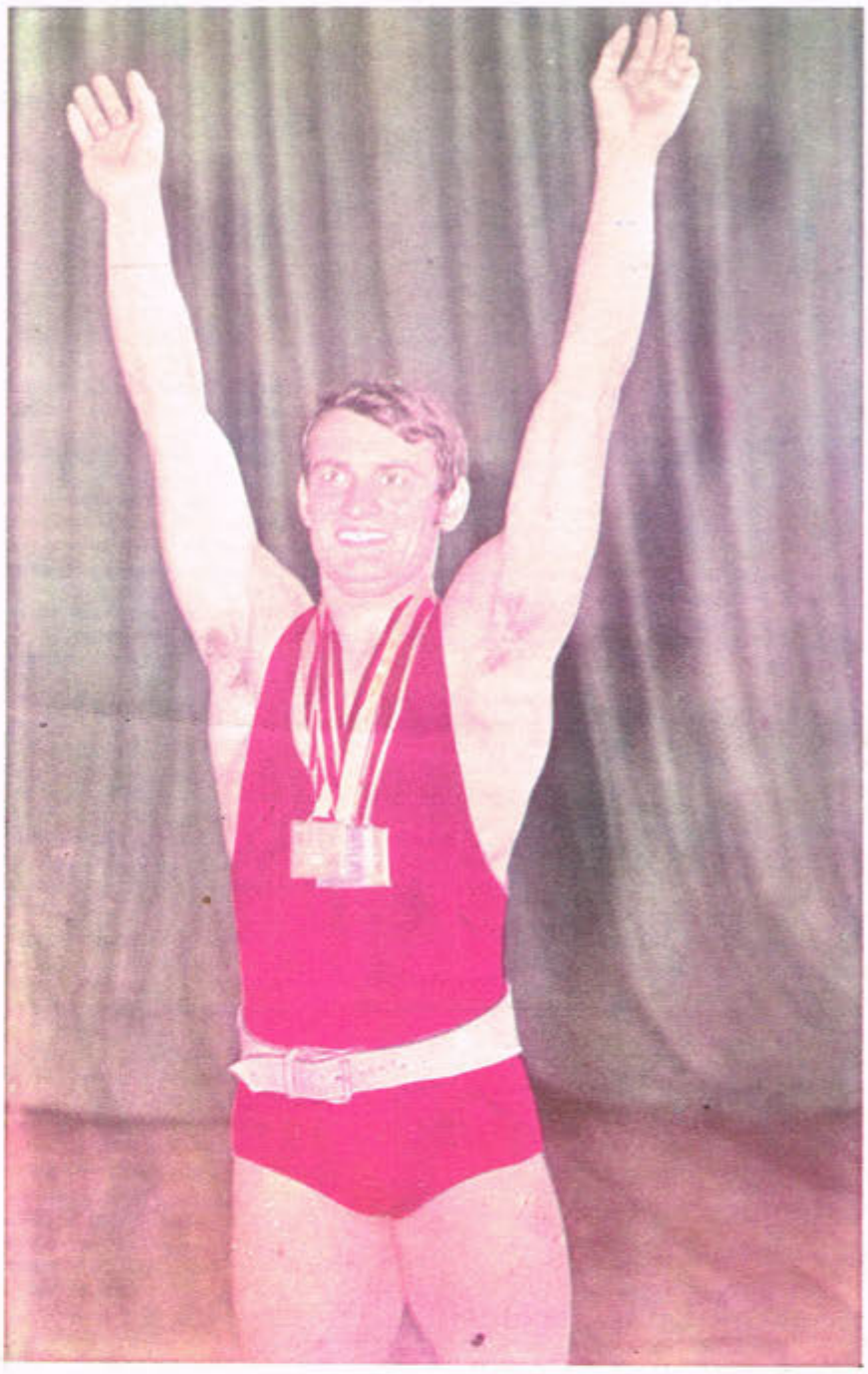
НЕДЕЛЧО КОЛЕВ – НАЙ-МЛАДИЯТ СВЕТОВЕН РЕКОРДЬОР, СЛЕД МАДРИД ЩЕ ДЕБЮТИРА И НА СВЕТОВНО ПЪРВЕНСТВО. . .

	МЮНХЕН-72				МАДРИД-73	
52 kg						
калцеж	Пол	337,5	225	Сюч	Унг	225
юч	Унг	330	222,5	Кьосег	Унг	217,5
алцрайтер	Унг	327,5	215	Пахола	ЧССР	210
саки	Яп	322,5	217,5	Хортопаи	Рум	207,5
нг	Бирма	320	225	Гали	Ит	197,5
к Дон Ген	КНДР	317,5	220	Фиат	Рум	195
56 kg						
ьолди	Унг	377,5	250	Киров	Бълг	255
сири	Иран	370	242,5	Тодоров	Бълг	252,5
тин	СССР	367,5	247,5	Проха	ЧССР	250
мбицкий	Пол	365	242,5	Фьолди	Унг	247,5
ров	Бълг	362,5	245	Павлак	Пол	237,5
сиадис	АВа	355	240	Скорупа	Пол	232,5
60 kg						
рикян	Бълг	402,5	275	Шанидзе	СССР	272,5
анидзе	СССР	400	272,5	Нурикян	Бълг	270
недек	Унг	390	265	Бенедек	Унг	267,5
зке	Яп	385	265	Войновски	Пол	262,5
тнер	АВ	382,5	257,5	Питнер	АВ	260
нг	Куба	377,5	257,5	Танти	Ит	245
67,5 kg						
ржинов	СССР	460	312,5	Киржинов	СССР	302,5
чев	Бълг	450	292,5	Кучев	Бълг	295
чмарек	Пол	437,5	292,5	Кочмарек	Пол	292,5
шановски	Пол	435	292,5	Амбрози	Унг	290
хнави	Иран	435	285	Багоч	Унг	287,5
мбрози	Унг	427,5	285	Сувар	Тур	267,5
75 kg						
ков	Бълг	485	325	Колев	Бълг	330
юбудси	Иран	472,5	312,5	Биков	Бълг	322,5
лвино	Ит	470	315	Михайлов	СССР	320
кел	ЧССР	462,5	312,5	Хекел	ЧССР	312,5
леке	ГДР	460	310	Силвино	Ит	305
рваш	Унг	460	310	Сарваш	Унг	302,5

82,5 kg						
Йенсен	Норв	507,5	335	Риженков	СССР	352,5
Озимек	Пол	497,5	332,5	Русев	Бълг	335
Хорват	Унг	495	334	Цилеке	ГДР	332,5
Ратке	ГДР	492,5	330	Хорват	Унг	330
Якову	Гър	490	320	Соханski	Пол	325
Кангасниеми	Ф	480	330	Мидсер	ГФР	325
90 kg						
Николов	Бълг	525	345	Ригерт	СССР	367,5
Шопов	Бълг	517,5	337,5	Николов	Бълг	352,5
Бетенбург	ШВ	512,5	320	Шопов	Бълг	350
Гриполди	САЩ	505	335	Пецолд	ГДР	345
Холбрук	САЩ	505	342,5	Кайлаярви	Фина	345
Ченчер	АВа	505	335	Ратке	ГДР	335
110 kg						
Талтс	СССР	580	370	Первушин	СССР	400
Крайчев	Бълг	562,5	365	Лош	ГДР	362,5
Грутцикер	ГДР	555	370	Вестфол	ГФР	355
Лош	ГДР	547,5	357,5	Стрейчек	ЧССР	352,5
Вацани	Ит	545	352,5	Вецани	Ит	345
Ханцдик	Унг	542,5	352,5	Рекустад	Норв	332,5
Над 110						
Алексеев	СССР	640	405,	Алексеев	СССР	417,5
Манг	ГФР	610	385	Батишчев	СССР	395
Бонк	ГДР	572,5	372,5	Манг	ГФР	387,5
Лепа	Фина	572,5	367,5	Павласек	ЧССР	372,5
Ригер	ГДР	557,5	367,5	Лаханранта	Фин	370
Павласек	ЧССР	557,5	365	Наги	ЧССР	360

ДЕСЕТ ДНИ, ОТ 15 ДО 23 СЕПТЕМВРИ, В ТОЗИ ПРЕКРАСЕН ДВОРЕЦ НА СПОРТА В ХАВАНА, ПОБИРАЩ 13 000 ЗРИТЕЛИ, ЩЕ СЕ СЪСТОИ XXVII СВЕТОВНО ПЪРВЕНСТВО ПО ВДИГАНЕ НА ТЕЖЕСТИ

ДЕН СЛЕД ДЕН...

52 kg: СЪПЕРНИЦИ ОТ ВСИЧКИ КОНТИНЕНТИ

Още преди отпадането на първото движение в трибоя – повдигането, европейските щангисти имаха много неприятности с представителите на Азия. Сега пъргавите и експлозивни азиатци, които умеят бързо да се мушкат под щангата, сякаш имат зелена улица пред себе си. Погледнете как би изглеждал двубоят в Мюнхен: петият – Г. Аунг от Бирма, би станал олимпийски шампион – неговият сбор би бил същият, както на Смалцеж, но Аунг по време на игрите тежеше 51,500 kg, а Смалцеж 51,600 и тези сто грама биха сменили притежателя на златото.

Сега Аунг (Бирма), Сасаки (Яп), Пак Дон Ген (КНДР), световният рекордьор при изтласкването Ч. Дефтос (Индонезия) и др. ще се борят ожесточено с европейците.

Но и 32-годишният поляк Смалцеж, олимпийски и световен шампион (но получил нула на европейското първенство в Мадрид), разбира се, не се предава. Младият унгарец Сюч също е потенциален световен шампион. Съветският отбор навярно няма да представи свой участник – независимо, че Сметанин има 232,5 kg в двубоя – световен рекорд! Треньорите на отбора са по-сигурни в тежките категории.

А как се чувствува "загадката" Мустафа Мустафов? Той не участвува нито на олимпийските игри, нито на европейското първенство в Мадрид (беше пети в Лима през 1971).

56 kg: БЪЛГАРИЯ ИЗЛИЗА НАПРЕД

"България излиза напред!" – писаха мадридските вестници, когато само преди два месеца Атанас Киров стана европейски шампион, а Георги Тодоров – вицешампион. На олимпийските игри те бяха съответно пети и осми. Фаворит в Мадрид беше 36-годишният Имре Фьолди – олимпийски шампион и световен рекордьор. Но двамата българи бяха удивителни в изтласкването. "Моряците" – първият е роден в Бургас, а вторият във Варненско, уверено доплуваха до победата и сега са главни претенденти в Хавана.

Няма да скриваме: по прогнози това трябва да бъде наша категория – така като беше в Мадрид. . .

60 kg: НУРИКЯН ИМА ДА РАЗЧИСТВА СМЕТКИ

Европейското първенство в Мадрид беше немилостиво към олимпийските шампиони. Взеха участие и деветте носители на златото. Но европейски шампиони станаха само... двама – съветските спортисти

НА ВЕТЕРАНА АТАНАС КИРОВ – ЕВРОПЕЙСКИ ШАМ

В ХАВАНА – ЗА ЗЛАТО И РЕКОРДИ

нов и Алексеев. Нурикян беше т седемте детронирани. Пре-ежко загубата – не за себе си, ото тя се оказа и решителна Борното класиране – при побе-Нурикян нашият отбор става-ропейски шампион. Затова и повката му за Хавана премина ака на голямата амбиция за и. Както пред Мюнхен, така и Нурикян може би има в запас ня-друг килограм, за който вниците му не вярват, че би да го изтласка над главата си.

ежда борбата ще бъде отново Нурикян и Шанидзе. Но в тази ория обикновено има и силни тавители на Япония.

г: ВЕТЕРАНИТЕ ОТСТЪПВАТ, ВЕТЕ-РАНИТЕ ОСТАВАТ

ази категория дълги години гос-вуваха поляците. Башановски олимпийски шампион в Токио и ко.

-сигурен сега е 24-годишният ски офицер Мухарби Киржинов. ото рекордно тласкане му олимпийското злато. Безспо-ше и в Мадрид.

ден Кучев, който на европей-първенство в Констанца през победи Башановски, Качмарек кинов, а после бе втори в Мюн-в Мадрид, сега има още един вник – 32-годишния Вон Чин Хи жна Корея. Слаб при повдигане-й беше седми на олимпийските Ако се смяташе само двубоят, Втори – с 295 кг. Младен Ку-ното коронна дисциплина бе повдигането, сега ще трябва ага допълнителни усилия да се ки в челото на своята катего-

75 кг: ВЛАСТВУВАТ НАШИТЕ

Четиринадесетият спортист шия разширен състав е евен-ят участник в тази катего-тър Янев.

неотдавна тук господствува-ин спортист, за чиито поста-се говореше, че са "фанта-". Виктор Куренцов, героят мпийските игри в Мексико, бе-реварил много своите против-беше "проклета" категория и не искаше да попада в нея. Ше-е – при щангите, където ста-щите не могат да си вдигнат те – толкова често се правят ки на рекорди, тези на Куren-оставени в Мексико през 1968 аваха непокътнати. . .

Е СЕ РАЗЧИТА И В ХАВАНА

Най-големият сюрприз на предшестващото с няколко месеца олимпийските игри европейско първенство в Констанца беше победата на Йордан Биков над Куренцов. Страшно е за един седемкратен световен шампион да загуби. . . Куренцов напусна подиума след тази загуба. В Мюнхен 21-годишният Биков стана шампион, като счупи рекорда му в трибоя – този рекорд остава завинаги за Биков.

После дойде още един фантастичен ден. На тазгодишното европейско първенство в Мадрид 20-годишният Неделчо Колев, най-младият участник в първенството, победи олимпийските шампиони Биков и дошлия от по-горна категория Йенсен, наложи се над световния рекордьор Михайлов и като подобри "фантастичните" световни рекорди – на Куренцов – изтласкване 188 (старият 187,5) и двубой 330 (327,5 на Михайлов), извърши "случай без прецедент в историята на вдигането на тежести".

Неделчо Колев има пълна възможност да се наложи и над световния елит. Освен Биков, олимпийския шампион от Мюнхен, достоен противник може да му бъде и ливанецът Трабулси – световен рекордьор при изхвърлянето.

82,5 кг: ОТТУК ЗАПОЧВА СЪВЕТСКА ТЕРИТОРИЯ

Ако в Мюнхен Павлов и Шарий, които нормално вдигаха 15–20 кг над своите противници, получиха нули, то с появата на Риженков съветският отбор, обикновено непобедим в тежките категории, има своя сигурен човек. В Мадрид той постави 2 световни рекорда и след втория Ригерт го изнесе на ръце от подиума – толкова голям беше възторгът му от забележителните постижения. А Ригерт разбира от рекорди. . . Риженков беше пред своите противници в Мадрид със 17,5 кг. Преграда, твърде значителна пред вицешампиона Румен Русев и младия "новобранец" в отбора Николай Каменополски. Но макар че Риженков беше изключителен: 8 подхода – 8 успешни опита (2 за рекорд), нашите не се предават предварително. Кой знае – щанга е това. . .

90 кг: КОЛКО ВАЖНО Е ДА БЪДЕШ СЕРИОЗЕН

Ригерт, както нашият Неделчо Колев, като дете съвсем не обещава да стане силен човек. Нещо повече – боледува постоянно и прохожда едва на 5 години! Но после започва да помага на баща си – тракторист в с. Нагорное, Казахстан – и селският труд го укрепва. След като отслужва в армията, отива на работа в гр. Шахти. Започва като подземен електрошлосер в мината и се включва в секцията по щанги, ръководена от Рудолф Плюкфелдер. През 1969 г. той с труд покрива I разред. През 1971 г. е световен шампион. . .

В допълнителни опити на европейското първенство в Мадрид Ригерт постигна феноменални рекорди – изхвърляне 170 и изтласкване 213,5 кг. (Извънредните опити не се зачитат за двубоя.) Сега той е в пълна готовност за нова световна титла.

Негови най-близки по постижение противници ще бъдат олимпийският шампион Андон Николов и евентуално вицешампионът от Мюнхен Шопов, който още не може да преодолее травма. Има и едно ново име, даващо големи надежди – Атанас Радев.

Тук може да се придвижат напред добрите "тласкачи" Холбрук и Грипалди от САЩ.

110 кг: БЕЗ КОНКУРЕНТ

Става дума за забележителния съветски щангист Павел Първушин. Докато премахването на повдигането изкара из релсите феноменалния Талтс, Първушин се почувствува като риба във вода. . . Той тежи 105 кг – лек е за категорията си, но не иска да трупа килограми. Играе волейбол, дори участвува в атлетически състезания между колективи – бяга 100 м за 12,4 и тласка гюллето над 15 м.

На европейското първенство в Мадрид той постави три световни рекорда – изхвърляне 175 изтласкване 222,5 и двубой 400 кг. Пръв откри "клуб на 400-те". Но засега няма много кандидати за негови членове. Вторият в Мадрид – Лош от ГДР – беше с 37,5 кг по-назад. . .

НАД 110 КГ: ПОБЕДАТА СЕ НАРИЧА АЛЕКСЕЕВ

И сега тук няма място за спорове. Батишчев и Манг може да се съревновават за второто място. Патера и Рединг може да мечтаят за онова време, когато няма да получат нули и най-после ще се появят в класирането. Огромният представител на Чехословакия Павласек, тежащ 153,300 кг в Мадрид (Алексеев беше 143,500), и "страшно силните" колоси – брадатият Лепа от Финландия (147 кг) и Герд Бонк от ГДР (146 кг) – може да спорят за шестицата и т. н., и т. н., но победител ще бъде само един – Алексеев. Учудващо е, че той може да вдигне винаги толкова, колкото му трябва, и даже още нещо. . .

Мълчаливият Манг сякаш се примири с това, че пътят за върха остава винаги затворен за него. В Мадрид пусна пред себе си и Батишчев. Добродушният библиотекар от белгийското Министерство на културата в Брюксел Серж Рединг загуби някой и друг килограм по време на своето заложничество – похитиха го белгийските студенти, за да го използуват като коз в борбата си за права. Не му направиха нищо. НоСерж се хвали, че е допринесъл – макар и косвено, за успеха на тяхната борба. . . Сега е 141 кг, пъргав и готов за. . . нова нула, както пишат в Белгия.

Страницата е изготвена от Климент ВЕЛИЧКОВ. Снимки: Емил МАНДЖАРОВ. Георги ДОЙЧИНОВ и фотохроника ТАСС.

МОМЕНТ ОТ ЕЖЕДНЕВИЕТО НА ИВАН АБАДЖЕВ И НЕГОВИТЕ ВЪЗПИТАНИЦИ

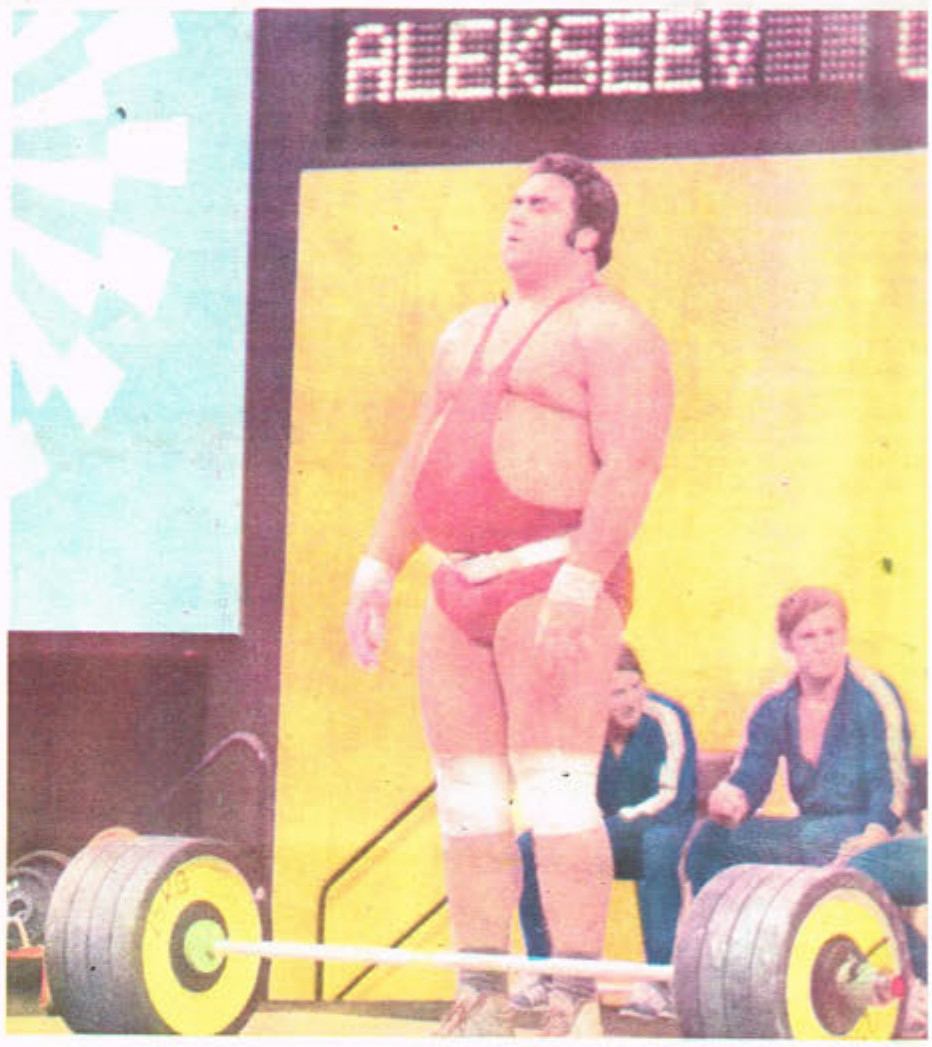
И С МЛАДИ, И С ОПИТНИ БОЙЦИ

Подмладяването на един отбор винаги е един от най-отговорните моменти в треньорската практика. Разбира се, рядко някой ще се реши да тръгне на европейско или световно първенство с коренно променен състав. Обикновено се разчита на изпитани бойци и се пускат по 1–2 млади спортисти – за "прострел", както се казва. . . Н. Каменополски и Ат. Радев могат да се квалифицират в тази група. С по-малък състезателен стаж са и някои други момчета. Няма нищо чудно, че в Хавана може да не стартират някои големи имена в щангата. Едно от нашите преимущества е, че можем да правим подбор от доста състезатели.

Щангата има своя специфика при тактическата подготовка. Някои спортисти подхождат авантюристично към килограмите. Концентрирайки вниманието си към противниците, те сякаш забравят своите възможности. Не се взема под внимание напрежението на състезателната атмосфера. Тактиката, която ние сме възприели, е проста и разумна. Започваме с по-умерени тежести. Имо, разбира се, и риск, но той е винаги разумен и добре пресметнат.

Общо взето, съм доволен от състезателите. Те се справиха не само с тежестите на дисковете, но и тежестта на популярността, която в последните години им стана постоянен спътник. Това им прави чест – знаем колко лесно може да се завърти главата на един млад човек. Тази сериозност в подготовката ще бъде и главната причина за един нов успех.

Иван АБАДЖИЕВ
герой на социалистическия труд
ст. треньор на националния отбор

НАЙ-СИЛНИЯТ СРЕД СИЛНИТЕ – ВАСИЛИЙ АЛЕКСЕЕВ

ОЧАКВАМЕ ВИСОКИ РЕЗУЛТАТИ

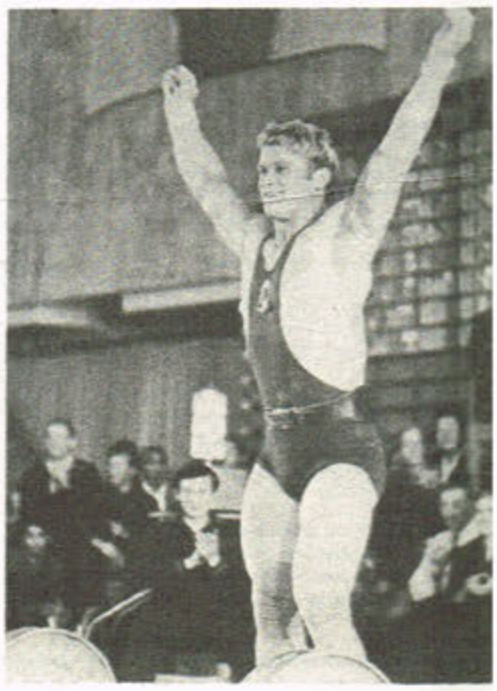
Неотдавна Давид Мойа ПРОХАС – председател на Кубинската федерация по вдигане на тежести, сподели пред представителя на редакцията на "СТАРТ" Валентин Янев:

– Очакваме спортисти от много страни. Особеното на първенството ще бъде и това, че пръв път в неговите рамки ще се състоят и първите панамерикански игри по вдигане тежести.

До победата на революцията с вдигане на тежести у нас се занимаваха точно... 82 спортисти. Сега тяхната цифра е над 5000. Един от тях се класира шести в Мюнхен – Чанг в категорията на вашия Нурикян.

Сега у нас работи съветския треньор Евгений Рижин. С нетърпение очакваме новата 1974 г., когато ще имаме и български специалист.

Мисля, че борбата между съветските и български щангисти ще бъде най-интересна в Хавана и в нея ще се родят много нови рекорди...

ПАВЕЛ ПЕРВУШИН – ПЪРВИЯТ И ЕДИНСТВЕН ЗАСЕГА ЧЛЕН НА "КЛУБ 400".

ТОВА БЕШЕ МОЯТА ДАЛЕЧНА ЦЕЛ!

Тя е от Магдебург, руса, на 23 години, световна рекордьорка на 100 м с препятствия с постижение 12,3.

Преди малко повече от година, на традиционната международна лекоатлетическа среща в Потсдам, тя решително измести Карин Балцер. Това беше много, защото Балцер е голямо име. Но и името на Анели Янц – Ерхардт вече няколко години не слиза от спортните рубрики. Преди 7 години тя получи място в лекоатлетическия отбор на ГДР.

– Бях тогава на 16 години – казва тя. – Но в мен имаше неувереност. Бягах 80 м с препятствия и най-доброто ми постижение беше 11,1. Малко по малко набрах опит, но до миналата година бях винаги втора след голямата Карин. Когато постигнах 12,5 няколко седмици преди олимпиадата в Мюнхен, започнах да мечтая за златен олимпийски медал. Карин го беше спечелила в 1964 г. в Токио, но в Мексико олимпийски шампион стана Памела Риън-Килбърн. Много исках златният медал отново да се върне в ГДР. Успях. Но не считах олимпийската епопея като завършък – все пак аз съм само на 23 години.

След победата си в Мюнхен тази усмихната блондинка отбеляза напредък в бързината.

– Постигнах 11,3 на 100 м по време на последния шампионат и мисля, че това за мен е вече нормално постижение, което трябва да ми се отдава най-редовно. И без туй бях решила тази година заедно с треньора си да поработя именно в тази насока. Тренирах всеки ден и смятам, че съм овладяла техниката. Исках да спечеля още една десета от секундата на 100 м, но почувствувах лека болка в крака и реших да не поемам рискове.

В предварителните серии Анели Ерхардт не се класира първа. Тази малка болка не минаваше. Докато се подготвяше за следващото изпитание, нейният треньор Клаус Вубенхорст не беше много оптимистично настроен:

– Анели постигна тази година 12,7 и не вярвам да постигне повече. Това време е изобщо много добро и няма опасност от съперници. Пък и в настоящата година не визираме нищо особено, ако не се смята победа в състезанията за Европейската купа. За идната година, в Рим, едно време от 12,3 ми се струва възможно.

Именно това време постигна Ерхардт на финала в Дрезден. . .

Тя направи чудесна демонстрация – гълтна десетте препятствия с все по-увеличаващо се темпо. Зрителите имаха впечатлението, че изобщо няма препятствия, а те са високи 84 см!

– Нищо не разбирам – каза световната рекордьорка учудено след финиша. – Това е шестото ми бягане през сезона. Болката в крака беше стихнала наистина, но все пак... Мислех за 12,6. Направих едно отлично бягане. Условията бяха много добри, но не се надявах на 12,3. Не мога още да го асимилирам. Ще ми трябват няколко дена. Ами това беше моята далечна цел – в Монреал!

Сега в програмата ми има три години аванс. Ще се опитам все пак да потвърдя този резултат – не бих искала да стоя на едно място. . .

Фотолаборантката Анели Ерхардт, която обича шев и класическа музика, се отправя към подиума – очакват я овации и златен медал.

Една млада жена в тъмнозелена рокля слиза няколко стъпала. Публиката се отдръпва. Това е Карин Балцер, която отива да поздрави новата звезда.

АНЕЛИ ЕРХАРДТ: ЩЕ СЕ ОПИТАМ ДА ПОТ ДЯ СВЕТОВНИЯ СИ РЕКОРД

– Браво! Ти направи великолепно бягане. Много съм тлива за теб – бяха първите ѝ ду

Поруменяла, Анели се хвър обятията на онази, която бе идо нейното детство. Ученичката надминала учителката си. . .

ДЖЕКИ СТЮАРТ:

НЕ ИСКАМ СИНЪТ МИ ДА СТАНЕ ПИЛОТ

И ТЕНИСЪТ Е ЧАСТ ОТ ФИЗИЧЕСКАТА ПОДГОТОВКА НА СТЮАРТ

За Джеки Стюарт напоследък отново се говори много. Не само защото вече теоретично е новият световен шампион на Формула 1, но и понеже след нещастието в Зандвоорт той израства като "апостол на борбата за безопасност" в този тъй рискован спорт. Със своите 66 точки, набрани от 12-те си участия в състезанията за "Голямата награда" Стюарт води убедително пред французина Север – 45 т. и бившия шампион Фитипалди – 42 т. За да спечели титлата, на Стюарт е достатъчно да се класира само веднъж трети в оставащите още три състезания.

На 34 години Стюарт е вече двукратен носител на шампионската титла (1969 и 1971 г.) и има зад гърба си рекорден брой (27) победи в тези състезания. Започнал кариерата си на 24-годишна възраст с 600 франка в джоба, днес упоритият шотландец е вероятно най-известният, най-богат, а може би и най-често интервюиран автомобилен състезател. И точно тази си популярност Стюарт смята да впрегне в извоюването на по-голяма сигурност по пистите и трасетата за . . . новата смяна.

– Вие сте последният останал жив от вашата генерация автопилоти. Йохен Риндт, Брюс Макларен, Джим Кларк всички са вече мъртви. Не ви ли смущава това?

– Разбира се, че не е приятно да знаеш, че хората, с които си стартирал, вече ги няма. Мисля, че точно това ме кара да мисля повече за сигурността.

– Какво са всъщност автопилотите: спортисти или артисти?

– Днешните състезатели са спортисти в пълния смисъл на думата. За да участвува в "Голямата награда", от състезателя се иска абсолютна физическа готовност и пълно съсредоточаване. Едно подхлъзване във футбола едва ли води до сериозни последици. При автомобилния спорт обаче то е фатално.

– Как се поддържате във форма?

– Когато съм у дома си, бягам всяка сутрин от 7 до 10 км. Карам велосипед, вдигам тежести и плувам редовно, но най-голяма полза виждам от бягането. Много пилоти се отнасят все още нехайно към общата физическа подготовка, но новата смяна съзира значението на физическата тренировка. В старата гвардия, към която се числя и аз, малцина са с добра кондиция. Знам обаче, че Север, а и Фитипалди тренират приблизително като мен. Затова имат и успехи.

– Бихте ли се противопоставили, ако някой от синовете ви пожелае да стане автопилот?

– Ще направя всичко, за да попреча на такова решение. Искам да спестя на жена си да изпитва и за втори член от семейството всички страхове, свързани с упражняването на този спорт.

– А с какво ви привлича автоспортът?

– С разнообразието си. С тъй различните компоненти, от които се състои животът на един автопилот: удоволствието от състезанията, от скоростта, от постоянните пътувания и вероятно и факта, че ставаш прицелна точка на внимание.

– В какво се изразява талантът на автопилота?

– Да се справя с елементите: трасе, автомашина и скорост. Когато пистите са прекалено бързи, злополуките имат ефекта на самолетни катастрофи.

– Щяха ли да бъдат прекратени състезанията в Зандвоорт (Холандия), ако вместо новака Уилиамсон нещастието бе сполетяло някой от големите светила на пистата?

– Това е безсмислица. Разлика не се прави. Ние, пилотите, при такива злополуки дори не знаем кой е потърпевшият и не от нас зависи прекратяването на състезанието.

– Защо не спряхте в Зандвоорт? По-важна ли бе за Вас 26-та победа в "Голямата награда", отколкото един човешки живот?

ЗАНДВООРТ: ЗЛОВЕЩИЯТ КРАЙ НА ПИЛОТА УИЛИАМСОН

– Вместо да обвиняват нас, пилотите, телевизионните зрители следва да открият кои са били отговарящите по пожарната охрана и тях да атакуват. Докато телевизионните камери са представяли продължително горящия Уилиамсон, ние, пилотите, виждахме мястото на произшествието само на всяка минута и половина, и то за 1-2 секунди. В такива случаи винаги приемаме, че спасителната команда ще реагира правилно. Аз лично не съм обучен в огнеборството. За това има специалисти, както и ние сме специалисти. Ако бях карал обаче непосредствено след Уилиамсон и бях преживял злополуката, естественият ми инстинкт би ме накарал да спра.

– Считате ли похода си за извоюване на по-голяма безопасност ваша главна цел в автоспорта понастоящем?

– Съществена да, но аз съм все още пилот и възнамерявам да печеля и състезания. Мисля, че за безопасността бих могъл да сторя много повече, като продължавам да вря и кипя в котела, отколкото отстрани. Ако примерно някой млад пилот отиде при организатора на състезание и заяви: "Това и това не е наред. Няма да се състезавам, докато не се направи нужното!", организаторът може да му отговори през рамо: "Слушай, драги, ако не искаш да се състезаваш, върни се в училище." Така не могат да отговарят на Джеки Стюарт. Кажа ли аз нещо, то има повече тежест.

– Автосъстезанията са опасни, но и извънредно популярни. Ако премахнете риска, няма ли да убиете интереса към този спорт?

– Не. Автомобилните състезания никога няма да станат безопасни. При скоростта, която развиваме, винаги ще се случва по нещо било поради допусната грешка от пилота, повреда в машината или злополука. Искам да отстраня само ненужните рискове – телеграфните стълбове и други излишни странични, но пагубни опасности. С това няма да лишим зрителя от емоции, когато гледа как някой състезател загубва контрол над машината си.

– А докога ще се състезавате?

– Говорят, че ще се оттегля тази година. Не искам да взимам сега решение. Когато сезонът приключи през октомври, ще спра колата и ще си кажа: "А сега ще се състезаваш ли още или ще поемеш към главната трибуна."

Фут болът в близки и далечни страни

УРУГВАЙ ТЪРСИ ОТБОР ЗА 1974 Г.

Първата страна, осигурила участието си в световното първенство през 1974 г. (след домакина ГФР и победителя от миналото световно първенство Бразилия), е Уругвай. До неотдавна изглеждаше, че финансови затруднения и вечните вътрешни разногласия ще осуетят участието на тази страна в квалификационния турнир. Оскъдната предварителна подготовка и зле организираното тренировъчно турне на уругвайците вещаеха провал, но в критичния момент те дадоха още веднаж доказателство за борбения си дух, победиха Еквадор с 4:0, осигуриха си по-добра голова разлика в сравнение с Колумбия и. . . постигнаха необходимата квалификация.

Безспорен успех, но нещата не свършват с квалификацията. Положението в уругвайския футбол съвсем не е розово. Масовото преселване на изтъкнати играчи от две години насам продължава. Постановената забрана за продажба на играчи в чужбина се заобикаля по всички възможни начини. Изпадналите в бедствено финансово положение клубове прибягват често до хитростта да не включват в селекционирания кадър играчите с добра "пазарна" цена, за да ги продават в Бразилия, Мексико, Аржентина, Испания, та дори в Австрия и Гърция, и то срещу (в европейски мащаби) смешно ниски трансферни суми. Разпродават се не само играчите от първата гарнитура, но и евентуалните им заместници – резервите. Често няколко добри прояви с фланелката на националния отбор, па макар и само в приятелски срещи (както в случая с вратаря Кареско или обявения за капитан на националния отбор Яурегуи самo след тримесечното му числене към същия) служат като трамплин за излитане в чужбина.

При сегашното положение на нещата, като се има предвид, че 6 – 7 души от играчите, участвували в квалификационния турнир, фигурират в списъка на продаваните, националният треньор Банюло с мъка би скърпил скелета на бъдещия национален отбор. Много вероятно е на световното първенство през 1974 г. Уругвай да излезе по необходимост със съвсем нов отбор.

А какъв опасен противник би бил Уругвай, ако имаше възможност да събере разпръснатите си играчи по цял свят! Но това би струвало много скъпо. Откъде пари за високите застрахователни премии и трудови обезщетения. Въпреки това за догодина страната ще направи опит да привлече някои ключови играчи като Роча, Мазуркевич, Ачета, Монтеро-Кастильо, Кубиля, Еспарого, Манейро и Павони.

Клубът "Насионал" прави постъпки да върне "южноамериканския Герд Мюлер" – голмайсторът Артиме от Бразилия отново в своите редици по пътя на натурализирането му. Тази операция би се отразила безспорно добре и на националния отбор.

Мнозина са на мнение, че опитът да се подкрепи собствената подрастваща смяна чрез забраняване на "износа" от чужбина е позакъсняла мярка. Една стриктна забрана на "износа" би свършила далеч по-добра работа.

В момента в Уругвай не съществуват нито всяка програма за предстоящата подготовка за 1974 г., нито пари за това. Такива вероятно ще трябва да осигури държавната хазна. И ето че държавата наистина реши да "подкрепи" футбола – засега без да се охарчва.

По случай Деня на независимостта с декрет на уругвайския президент Бордаберн всички наложени забрани за игра от футболната федерация професионалните играчи се опрощават. В очите на Бордаберн тази мярка цели доброто представяне на Уругвай във финалния кръг на световното първенство. "Защо националният отбор да бъде отслабен чрез наложени забрани на най-добрите му играчи?" Всъщност нещата се въртят главно около наложеното едногодишно дисциплинарно наказание на Луис Кубиля от "Насионал" (Монтевидео) – едно напълно заслужено наказание. Кубиля

НАПРЕЖЕНИЕ ПРЕД УРУГВАЙСКИЯ ВРАТАР КАРИСКО В МАЧА УРУГВАЙ – ПОРТУГАЛИЯ 1:1.

заплю един от съдиите, а впослед ствие дори не се явил пред дисципли нарната комисия на федерацията.

Сега Бордаберн е съвсем наясно, че вместо да изпише вежди, едва не е. . извадил око. Страшен бунт избухва в Уругвай. Под ръководството на клуба "Пенярол", подкрепен от още 9 клуба от всичко 12-те в първа група, уругвайският футбол заплашва да бойкотира първенството, започващо през октомври, ако държавният глава "възнаграждава" по такъв начин неспортсменското държание. .

Междувременно цялото ръководство на съдийския съюз в Уругвай е подало оставката си, а заедно с него и половината от членовете на ръководството на Уругвайската футболна федерация.

Нещата действително не са розови в уругвайския футбол.

Г. КНОБЕЛ: КАТО ПРЕЦИЗНА МАШИНА

Какво е настроението в "Аякс" в началото на футболната есен – след всичко онова, което стана напоследък? Кой е новият старши треньор

ГЕОРГ КНОБЕЛ ДИРИЖИРА ЕДНА ОТ ТРЕНИРОВКИТЕ НА "АЯКС".

на отбора Георг Кнобел и какво мисли за бъдещето – своето и на "Аякс"?

– Беше ми ясно – казва Кнобел, – че щом изборът на клубното ръководство падна върху мене, това чисто и просто е продължение на обичайната политика в "Аякс": да се ангажират хора, доказали качествата си в дадена област. Затова горя от амбиция да покажа на какво съм способен. От друга страна обаче, добре разбирам тежестта на задачата. Ще видим дали ще се справя с нея. Цялата история на спорта говори, че е по-лесно да се изкачиш на върха, отколкото да останеш на него.

– Какво мислите за професионалния футбол?

– Не ми харесва пътят, по който се върви напоследък – баснословните суми за ангажиране на футболисти и треньори. Това е безумие. Щом професионалният футбол се смята за бизнес, в него трябва да има някакво равновесие. В колоезденето например някоя индустриална фирма отделя част от своя рекламен бюджет, формира отбор от професионални колоездачи, но след като разбере, че този вид реклама вече не носи полза, спира разходите си. Във футбола става точно обратното. Клубовете постепенно натрупват дългове, които в даден момент могат да доведат до банкрут. . . Правя сравнение с колоезденето, защото го смятам за най-хубавия спорт. Причина за това вероятно е белгийският ми произход: майка ми е родена в Белгия, и като момче, преди да заиграя футбол, започнах да се занимавам с колоездене. Вървях доста добре и дори спечелих няколко състезания, но един ден строших велосипеда си, а тогава бяхме бедни. . . Така се посветих на футбола. . . Не всичко в колоезденето е розово, но това е един динамичен и разнообразен спорт. За жалост днес професионалното колоездене е истинска мръсотия. . .

– А футболът?

– Лекарят на "Аякс" д-р Ролинк сигурно би се противопоставил срещу евентуален допингов контрол на отбора. Лично аз не знам дали играчите употребяват стимулиращи средства или не. . . А що се отнася до самата игра, обичам творческия футбол. Зрителите на даден мач трябва да се чувствуват щастливи, че са дошли на стадиона. През тоя час и половина те трябва да забравят всичко друго, да живеят само с предложения им спектакъл. Мисля, че точно така играе "Аякс".

– Смятате ли, че "Аякс" е най-добрият отбор в света?

– Бих го казал по-иначе: "Аякс" в пълен състав и при идеална кондиция на всички футболисти е способен да играе най-хубавия футбол в света – разнообразен, тактически зрял и технически съвършен футбол. Мога да кажа, че "Аякс" е най-комплектният отбор, който съм виждал, че действува като прецизна машина.

– Кройф беше основен стълб на "Аякс". Какво ще е сега без него?

– Никога не съм смятал Кройф за основен стълб в отбора, макар добре да разбирам, че този футболист придаваше по-голяма мащабност на целия колектив.

– Кой е най-добрият играч на "Аякс": Кройф или Кайзер?

– Йохан Неескенс. За "Аякс" този момък струва повече и от Кройф, и от Кайзер. Казвам тия думи, без ни най-малко да подценявам стойността на всеки един от останалите. Може да се смята, че Кройф и Кайзер са по-добри футболисти, но Неескенс е истински футболен стратег – играе като опитен генерал, който непременно ще спечели битката.

– Напоследък в играта на Кройф се забелязваше спадане. . .

– Има нещо такова. Лично аз смятам, че Кройф имаше твърде много занимания извън футбола, които му отнемаха толкова време, че подготовката му започна да страда. Но ако Кройф съумее да се отърси от всичко това, убеден съм, че най-добрите му години като футболист тепърва ще дойдат. . .

ОБИЧАМ ДА ГЛЕДАМ КАК СЕ БИЯТ МОМЧЕТА...

Хулиганските прояви по английските стадиони – една стара болест – имат напоследък характер на безредици. По единодушна преценка те са главно дело на юноши и младежи. Журналист от "Дейли мейл" потърси обяснението на това явление не от официални лица, а от самите хулигани.

– За мен футболът стана нещо много важно – отговори един от тях. – Атмосферата на стадиона е електрична и това позволява много бързо да се "разтоварваш" и да стигнеш до бой. Ако нямаше футбол, бихме намерили други места, където да имаме удоволствието да удряме. .

– Страстите са толкова интензивни – казал друг, – че е нужно много малко, за да се покачи тонът. – И показал целия си арсенал: железни боксове, бръснач. . .

– Идвам с моите приятелчета. Много обичам да гледам как се бият момчета – признало едно младо момиче. – Всичко правя, за да стигнат до бой. Понякога и аз участвувам. . . – И показало шепа едри сачми. – Не са кой знае какво, но хвърлени с всички сили. . .

Журналистът останал изумен от тези отговори. Някои психолози търсят обяснението на тази воля за бруталност в постепенното обезценяване на етичните норми и на общовалидните стойности на капитализма. Може би не са далеч от истината.

Как смятат да се справят с тази вълна на хулиганство? Председателят на професионалната лига Лен Шипман предлага мачовете да се играят в 10 часа сутринта, защото тогава привържениците на футбола били по-трезви. . . Друг предлага да се премахне намалението в цената на билетите за деца и юноши. Трети предлага да се премахнат увеселителните влакове. . .

Междувременно полицията взима други мерки. Камери за видеозапис ще следят публиката още при слизането от влака. Полицаи в цивилни дрехи ще следят публиката по трибуните с бинокли и фотокамери. Други ще претърсват младежите на входа, а трети ще бъдат пръснати на "опасните" места по трибуните. Така смятат да издирят и накажат впоследствие хулиганите.

Но извън обсега на видеокамерите и окото на полицията ще остане онова място, където се разиграва по-голямата част от ненаказаното насилие и бруталност – теренът. Именно грубостите на играчи срещу играчи нажежават атмосферата и покваряват публиката. Според трезвите наблюдатели за това са виновни най-вече съдиите. Никакви промени в правилата на играта не могат да бъдат ефективни, ако съдиите нямат кураж да си служат с най-ефикасното лекарство – решително изгонване от терена на провинения играч.

ВНИМАНИЕ: ПОЛИЦИЯТА ВИ НАБЛЮДАВА!. . .

МАЦОЛА, ЕДИН ОТ :ГОЛЕМИТЕ:

Един от големите футболисти на стария континент е известният състезател на "Интер" и италианския национален отбор Сандро МАЦОЛА. Наскоро излезе от печат неговата книга "Учете футбол с Мацола", към която журналистът Давид Месина е написал очерк за интересния път на този футболист.

Поместваме част от този очерк.

1 БАЩА И СИН

Историята на италианския фут-ол е богата с личности, които в те-ение на дълги години са разпалвали ъзторзите на милиони "тифози" запалянковци) не само с големите си ачества на атлети и играчи, но и ъс своеобразните си човешки черти: оригинални, импулсивни, егоисти и щедри, вглъбени в себе си до мизан-ропия или с лудешки външни изяви.

Своенравни и гениални артисти, бщо взето, разкъсвани от необуздана жажда за приключения, повече от исти спортисти!В тяхната орбита е движеха хиляди с "второстепен-ните роли". А след това времето окрива със сивото було на забрава-та имената на тези сателити. Име-ата обаче на братята Чевенини, а Де Векки, Балончери, Алеманди, алигарис, Чезарини, на "Фарфали-о" (пеперуда) Борел, на Пепино Меа-а, на Пиола, Габетто, Стефано Ни-ерс, на "Бизонте" (бизон) Нордал, на уета Лидхом–Гриин, на Фони, Рава, роне, Вицпалек, Луизито Суарец, ариолино Корсо, Чезаре Малдини, на едния Чигетто "Калимеро" Мероци, на Армандо Пикку, Джани Ривера, онинсеня и Джиджи Рива ще оста-ат винаги като километрични зна-ци в историята на този спорт. Спорт, изграден от пионери, които ътуваха с велосипед, хранеха се с громни сандвичи и слизаха на тере-а с натежали от грамадните обув-ки крака, често завързани с канап Вместо връзка, спорт, който се обо-тати малко по малко и достигна до-там, че направи от първенците си известни личности, организира пъту-ванията им със самолет, уреди на из-рачите си тренировки при всички ус-ловия, та дори и уточни хранителни ежими, грижливо проучени от цял щаб лекари специалисти.

Нека се спрем на Сандро Мацола, тъй като искам да говоря именно за него: той не спада нито към разно-родната галерия на най-ярките лич-ности, нито към анонимната група играчи от Втори разред. Сандро е различен и от едните, и от другите. Той е голям шампион, истински ас, достоен да бъде поставен наравно с най-известните играчи от международния футбол; но той е също така човек, успял да устои на съблазните на изтощителния и разюздан живот на множеството парвенюта, нещо, което безспорно дължи на изключително развита морална сила. Известността не объркa главата му, не го накара да загуби това остро чувство за дълг, което започна да вдъхновява всичките му действия от тъжния ден на самолетната катастрофа в Суперга. Малкият Сандро не беше навършил още седем години през фаталния 4 май 1949 г. В останките на самолета, разбил се във върха на камбанарията на базиликата в Суперга, бяха загинали всички играчи на големия отбор "Торино" и между тях се намираше бащата на Сандрино, Валентино Мацола.

Валентино беше капитан на известния отбор, който спечели "скудетто" (почетен знак) на шампион на Италия за периода от 1945 – 46 до 1948 – 49 г., четири последователни години, с обезоръжаваща лекота. За него Антонио Гирилли написа в увлекателната история на футбола в Италия: "Що се отнася до Мацола, той трябва да бъде класиран наред с най-големите световни играчи в ролята, която вече направи прочути Чевенини, Балончери, Меаца и Ферари, нашите най-големи шампиони. Мацола успя да обедини всички характерни черти на мощ и изкуство, които ние намирахме индивидуално у всеки от членовете на отбора му; той беше масивен и навсякъде като Лойк, решителен като Балари и Ригамонти, хитър като Габетто, точен в стрелбата като Кастиляно и Менти, елегантен като Марозо. Беше капитанът, рус и мощен младеж, готов да се притича до линията на своя пазител Бачигалупо, готов да "скочи" до наказателното поле на противника; специалист на добре пласираните удари; весел, меланхоличен, яростен на терена; извън терена идол и звезда, гален и неподкупен."

1

Но най-показателното изображение на реалните качества на Валентино е дадено от друг бивш шампион, приятел и противник на големия капитан, който днес е една от най-известните и забележителни фигури на италианския футбол – впрочем той достигна до председателското място на клуба, в който беше започнал да играе още като дете – Джампиеро Бониперти. Ръководителят на "Ювентус", припомняйки един от прочутите мачове, които противопоставяха "Юве" на големия "Торо," разказа: "Беше през октомври 1948 г. Оставаше четвърт час игра, а резултатът бе равен. Внезапно Каприле, мой съотборник, се спусна в атака; разбрах намеренията му и се хвърлих към наказателното поле на "Торино". Каприле ме забеляза и ми подаде топката. Аз не само я посрещнах отлично, но и успях да пласирам така, че бранителят Бачигалупо да не успее в никакъв случай да я достигне. Наистина той не я достигна. Тогава се появи Валентино. Не разбрах как успя да го направи. Чудесен удар. Той отби топката и от голлинията на "Торино" тя достигна до нашите шестнадесет метра. Лойк овладя топката при мелето, подаде я на Менти, който пък видя приближаващия се с поразителна скорост Валентино. Той подаде топката на капитана и последва невероятен, неспасяем удар. Мацола, след като беше избил топката от голлинията и по този начин отдалечи победата от "Ювентус", в същата акция отбеляза необикновения гол, който донесе победата на "Торино"."

Неизбежно преждевременната смърт на този баща, "яростен на терена, извън терена идол и звезда", остави дълбока следа в съзнанието на Сандро, тогава още дете. Най-големият син на Валентино беше възпитан в култ към своя баща и в нежна обич към майка си, на която репутацията, известността и задълженията към футбола бяха отнели дребните внимания и любовта на съпруга много преди трагичната катастрофа в Суперга.

2

Пиеро Таджини, изключително добър човек, който се възхищаваше на Валентино още докато беше жив, дойде скоро при Сандро. Той се омъжи за майката и пое грижата за нейните деца с плахото внимание на втор баща. Сандро намери по този начин приятел, съветник, баща и едва преминал четиринадесет години, имаше вече вид на мъж сред по-малко зрелите си другари от младежките отбори на "Интер".

1 БРАТЯ МАЦОЛА – ФЕРУЧО И САНДРО – С ДЖУЗЕПЕ МЕАЦА, КОГОТО СЧИТАТ ЗА НАЙ-ДОБЪР ФУТБОЛИСТ НА ИТАЛИЯ ЗА ВСИЧКИ ВРЕМЕНА.

2 САНДРО МАЦОЛА В ДНИТЕ, КОГАТО ПРАВЕШЕ СВОИТЕ ПЪРВИ СТЪПКИ В "ИНТЕР"

3 ЕДНА ОТ ДЪЩЕРИТЕ НА МАЦОЛА ПРАВИ СВОИТЕ ПЪРВИ СТЪПКИ. . .

4 ВИНАГИ КОГАТО НАМЕРИ СВОБОДНО ВРЕМЕ, МАЦОЛА СЕ ОТДАВА НА СВОЕТО ХОБИ – РИСУВАНЕТО. ВИЖДАТЕ КАРИКАТУРА НА ИЗВЕСТНИЯ СЪДИЯ ЛОБЕЛО.

"Мацолино" скоро доказа своите технически качества и голямата си морална сила. Джовани Феррари, Пепино Меаца и Майно Нери, които се занимаваха с него последователно, го учеха бързо на тайните на "занаята" и през сезона 1962/63 г. той успя да премине в първия отбор, вървейки по стъпките на друг голям футболист, който отрасна с него в "Интер": Джачинто Факети. Съвсем жив е още споменът, който пазят от Сандро първите му учители. Бившият световен шампион и технически комисар на националния отбор Джовани Ферари ми разказа: "Сандро и Феручо Мацола започнаха да посещават центъра за обучение на младежи на "Интер" още когато бяха деца. Единият беше на дванадесет, а другият на десет години. Водеше ги вторият им баща Пиеро Таджини. Те се преобличаха бързо и идваха на терена, където следваха послушно указанията ми. Двамата бяха здрави и имаха силна воля, като даваха вече доказателство за наистина изключително техническо умение. Сандро нямаше още сегашните си качества.

Изглеждаше с много малък ръст и не знаеше да спринтира, както сега. Във всеки случай по това време ние не правехме мачове, но се грижехме само за техниката и не можех да предполагам какви технически и атлетически данни имаха двете деца. След като напусна центъра за обучение на младежи на "Интер", изпуснах от очи Сандро в течение на няколко години.

Когато го видях отново, не го познах. Той играеше в момента и един приятел ми каза: "Виж, това е Сандро Мацола". Не повярвах. Бяхме се разделили, когато Сандро беше "висок колкото три ябълки", а го намерих отново – дълъг като върлина.

Струваше ми се невероятно, че е успял да порасне толкова!"

Пепино Меаца, незабравимият майстор от тридесетте години, допълни така портрета на "Мацолино": "Стеснителен и плах, който на терена се превръща в истинско чудо на волята, твърдо решен да се учи, да подобрява играта си, да се изравни с легендарната слава на баща си:

когато започнах да се занимавам с двамата братя Мацола, Феручо ми направи по-силно впечатление от Сандрино. Феручо беше само на 12 години, но той беше повече играч от Сандро, който беше на 14. Феручо разсъждаваше и обмисляше повече и технически беше по-добре подготвен. Но Сандро имаше изключителна воля. Той тренираше с крайна сериозност и в течение на една или две години достигна до възможностите, които правят днес от него първокласен нападател. Преди беше дребен и крехък; стана висок и солиден, придоби сензационен спринт и неподозирана "твърдост". Сега той притежава чувството за дрибъл на Феличе Борел и куража и упоритостта на Силвио Пиола".

Майно Нери, напротив, е познавал един по-зрял Мацола, младежа, подготвен за големия скок в първия отбор; това стана на 15 април 1962 г.

на мач срещу отбора на Лекко. Но не сега беше истинският дебют на "Мацола II" в А дивизия. Сандрино вече беше играл в шампионата през сезона 1960/61 г. в Торино срещу "Ювентус" един отложен мач след спиране поради нахлуване на терена на мирна, но преливаща от ентусиазъм публика. "Интер", позовавайки се на правилника, беше пожелал да бъде обявен за победител на "зелената маса"; но тъй като Федералната комисия не пожела да признае правото му за победа с 2:0, беше присъдила повторение на срещата.

За да протестира срещу това решение, "Интер" пусна в игра младежки отбор. Срещу "Ювентус", който победи с 9 гола, Сандро се прояви, като успя да спаси честта на отбора си. По този начин той доказваше, че при трудни условия можеше да върви по стъпките на баща си.

Първата голяма стъпка в ослепителната си кариера Сандро направи с фланелката на националния отбор.

Съдбата пожела той, още недостигнал нивото на отбора на "Интер" да започне своя път на футболист оттам, където баща му беше завършил своя. От 30 март до 8 април 1961 г. Мацола взе участие в международния турнир, организиран от УЕФА в Португалия. Той взе участие в мача при откриването на турнира в Лисабон, града , в който беше играл баща му за последен път, преди да се качи на борда на самолета, разбил се в Суперга.

4

ПЛУВЦИТЕ НА ГДР—ГОСПОДАРИ НА БЕЛГРАД '73

БЕЛГРАД, СПЕЦИАЛНО ЗА "СТАРТ"
ОТ НИКОЛА ЕКСЕРОВ

. . . Когато завършиха олимпийските игри в Мюнхен с "градушката" от световни рекорди в басейна, даже и най-оптимистично настроените специалисти останаха твърде скромни в прогнозите си за първото световно първенство в Белград. Смяташе се, че възможностите на сегашното поколение най-бързи плувци в света са почти изчерпани, че срокът до "Белград-73" е твърде кратък, за да се осъществи такъв напредък, какъвто наблюдаваме след всеки четиригодишен олимпийски цикъл на подготовка. И в същото време още в Мюнхен се очертаха новите тенденции в промяната на съотношението на силите, във все по-подчертаното загубване на лидерските позиции на САЩ, във възхода на представителите на ГДР, Австралия, СССР, Канада, Швеция, Холандия, Италия. . .

С такива мисли дочакахме стартовете на първото световно първенство по плуване, скокове във вода, водна топка и художествено плуване. За да променим изцяло разбиранията си за майсторство, за да се убедим окончателно, че при плуване от такъв ранг място за прогнози няма. Независимо, че спортната логика и този път остана вярна на себе си. Резултатите от "Белград-73" вече обиколиха света. И дълго ще продължават да бъдат в центъра на разговорите на специалисти и приятели на спорта.

Нека още веднаж да се върнем на басейн "Ташмайдан". . .

ИЗНЕНАДАТА, СИЛАТА, МОЩТА

На първото световно първенство по плуване имаха един синоним – ГДР. Наистина спортното разузнаване нито за момент не изпускаше от очите си подготовката на "четата на Матес", световните рекорди на Ендер и Рихтер наелектризираха още повече обстановката, но това, което стана в Белград, може би очакваха единствено. . . самите състезатели от ГДР, техните треньори и ръководители. Защото на традиционните пресконференции след състезанията те неведнаж подчертаха, че всички тези постижения, новите световни рекорди вече са били реализирани по време на тренировки. И с това естествено доказаха, че тяхната система и методика на подготовка в момента е най-ефективна, най-рационална. Та щеш ли е това една Ендер да постави световен рекорд 4 месеца преди шампионата, да поддържа формата си през цялото време и в решителния момент отново да бъде най-бърза сред най-бързите. При това с резултат, който е проблем за някои треньори, които имат. . . състезатели може. А какво да кажем за Матес, който в Белград постави своите световни рекорди с номера 18 и 19 и продължи шеста година да финишира само каразстоянието ще бъде преминато за по-малко от 2 минути.

● 400 метра свободен стил за мъже. За първи път двама състезатели преминаха границата на 4-те минути: Рик Демонт (САЩ) – 3.58.18 мин. и Бред Купър (САЩ) – 3.58.70 мин. Даже и човек, който не е наблюдавал първенството, може да си представи добре какво показват тези цифри. Каква е била борбата, какви са резултатите!!!

● 1500 м свободен стил за мъже беше дисциплината, която бе наблюдавана на крака от 5-хилядната публика. Тя посрещна с аплодисменти световния рекордьор Стефен Холанд (Австралия), изпрати го с почестите на герой. А нищо в това средно на ръст 15-годишно момче, което излезе на старт с любимата си играчка – едно плюшено кенгуру, не издаваше, че в него се крие една истинска "машина за плуване" – 15.31.85 – световен рекорд, рекорд и на 800 метра – 8.17.60 мин! При това, колкото и парадоксално да звучи, Холанд плуваше всеки сто метра за по 1.02 мин. с разлика само в . . . стотните от секундата. Умножено по 15, това дава вече световния му рекорд, който би могъл да бъде и още по-добър, ако самият Холанд не бе обърка. разстоянието, изплува още сто метра (отново за 1.02 мин.!), обърна се със салто, за да продължи и за 1700 метра, когато с труд го спряха. . .

Може да изброим още много стартове, които никога няма да се забравят. Но тогава има опасност да говорим за всички дисциплини. А първенството имаше и друг колорит – отборната борба между представителите на САЩ и ГДР. Вярно е, че и този път американците събраха най-много медали, но в сравнение с амбициите им и онова, което имат зад гърба си в последните години, резултатите им са безспорно скромни. Затова и най-често в Белград се споменаваше името на Марк Шпиц (само неговите световни рекорди останаха недостигнати) и колко много липсва той на американския отбор. Затова в Белград също така научихме, че нашата поговорка "за прехвалени ягоди с голяма кошница не ходи" съществува и в другите езици. . . Разбраха това и американците!

то победител? Дълго ще бъдат разглеждани и кинограмите с плуването на брусистката Фогел, чийто стил явно ще направи революция в досегашните разбирания за техника. От своя страна пък 14-годишната Котер плуваше такъв бътерфлай, който би я направил шампион за мъже на 90 на сто от страните, които развиват плуване. Тези съпоставки могат да се продължат още дълго. Да говорим за Байер, Вегнер, Семиш, Анке, Хербст, Франке... Но може би най-интересното е, че за първи път към този списък на победни имена на представители на ГДР трябва да прибавим и имена на мъже – почти нямаше финална дисциплина, в която на светлинното табло да не бяха изписвани плувци от ГДР – Флокнер, Бринклей, Глас, Литман, Сперлинг прибавиха своята мощ към тази на Матес и сега всички прогнози за бъдещето на плуването започват с ГДР. С основание – плувците на ГДР бяха господари на "Белград-73".

ИЗКЛЮЧИТЕЛНОТО?

Трудно е да се определи категорично кое постижение бе най-феноменалното на световното първенство. А и никога не може да се направи идеално сравнение. Всеки световен рекорд би могъл да се нарече изключителен. Но все пак вниманието се съсредоточи върху някои наистина фантастични резултати. Те говорят сами. . .

● Корнелиа Ендер (ГДР) победи на 100 м свободен стил с 57.54 сек. – нов световен рекорд и постижение, което заедно с рекордите на Матес, Демонт (САЩ) и Холанд (Австралия) е най-недостижимо за останалите плувци.

● Световният рекорд на Роланд Матес (ГДР) на 200 м гръб – 2.01.87 изменя всички представи за възможностите на този стил и сега вече всички очакват кога за първи път

ДУМАТА НА ШАМПИОНИТЕ

В Белград това съвсем не беше лесно – да се добереш до шампионите, да чуеш мнението им непосредствено след победата. Но затова пък беше истинско удоволствие да се разговаря с най-добрите плувци в света:

РОЛАНД МАТЕС(ГДР) след 200 м гръб: "Плувах за победа, не се надявах на рекорд. Дали ще плувам разстоянието под 2 минути? Надявам се – да, защото без да звучи нескромно, вече привикнах към победите и рекордите. А времето до Монреал ще мине неусетно. . .".

АНДРЕАС ХАРГИТАЙ(УНГАРИЯ) – световен шампион на 400 м съчетано плуване: "Исках да победя, можех да победя, трябваше да победя – победих! Имах и подготовка, познавах съперниците си, достатъчно бях тренирал и волята си!"

КОРНЕЛИА ЕНДЕР(ГДР) след победата ѝ на 100 м свободен стил: "Не исках предварително да казвам дали отново ще подобря световния рекорд на 100 м св.стил. Не забравяйте, че съм само 15-годишна – още е опасно да говоря с журналисти, по-добре да плувам бързо. . .".

ДЖОН ХЕНКЕН(САЩ) – световен шампион на 100 м бруст: "И аз се изненадах, че в един ден два пъти успях да подобря световния рекорд. Не, не ми беше лесно, но сега не мисля за това. Само ми се иска да си поплувам не в басейн, а в морето, като обикновен човек. . .".

СТЕФЕН ХОЛАНД(АВСТРАЛИЯ) – световен шампион на 1500 м свободен стил: "Защо продължих да плувам след като завърших 1500-те метра? Не бях сигурен, че съм завършил, а да се пускува със съперник като Демонт не трябва. Но чувствувах в същото време, че така сякаш мога да плувам до брегкрай. Само трябваше да победя! . . ."

1
АНДРЕАС ХАРГИТАЙ (УНГАРИЯ) – "ИСКАХ ДА ПОБЕДЯ – ПОБЕДИХ!" С НОВ ЕВРОПЕЙСКИ РЕКОРД НА 400 М СЪЧ. – 4:13,74

2
АНДРЕА ХЮБНЕР (ВЛЯВО) – НОВАТА СВЕТОВНА РЕКОРДЬОРКА НА 200 М СЪЧЕТАНО ПЛУВАНЕ - 2:20,61, И НЕЙНАТА СЪОТБОРНИЧКА –КОРНЕЛИА ЕНДЕР – 14-ГОДИШНАТА "ЗЛАТНА РИБКА" НА ГДР.

3
РЕНАТЕ ФОГЕЛ (ГДР) – ПОБЕДИТЕЛКА НА 100 М БРУСТ С НОВ ЕВРОПЕЙСКИ РЕКОРД – 1:13,74

4
ДЖОН ХЕНКЕН (САЩ) – СВЕТОВЕН РЕКОРДЬОР НА 100 М БРУСТ – 1:04,02

Естествено не можем да говорим за световното първенство, без да обърнем внимание и на

НАШИТЕ УЧАСТНИЦИ

"Да обърнем внимание" може би е най-точно казано, защото на практика за някакви техни успехи съвсем не можем да говорим. И Кр. Енчев, и Ан. Чакъров, и Ж. Славчева, и В. Добрев, "звездите" на българското плуване, в Белград бяха просто. . . участници. Не сме се и надявали на друго, но все пак може би всички наши специалисти трябва за последен път да се убедят в нещо, което съвсем не говори добре за нас: явно е, че темповете на развитие във върховете на световното плуване са по-високи от нашите темпове. В това има някаква аномалия, която е редно да се обясни и ликвидира веднаж завинаги.

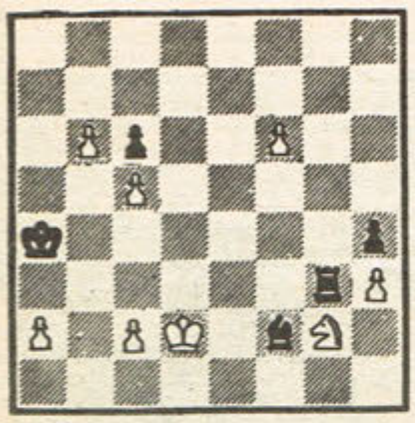
Очаквахме повече и от ватерполистите. След Великолепен старт срещу САЩ (трети в Мюнхен) опорочената от съдийския състав среща с Гърция сякаш пречупи крилата на подмладения ни състав и той не показа възможностите си. Но това може да се случи на всеки отбор и едва ли трябва да бъде оправдание за загуби от отстъпващи ни противници. Явно причините трябва да се търсят значително по-дълбоко и за това отново ще става дума.

А що се отнася до турнира на ватерполистите, той не донесе нищо ново – най-добрите състави – СССР и Унгария, отново бяха над всички и само си размениха местата от Мюнхен – този път шампиони станаха унгарците, които явно след "вечното" си второ място през последните години се ползуваха и от "състраданието" на съдиите.

РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНКУРСА ЗА СЪСТАВЯНЕ НА ЕТЮДИ

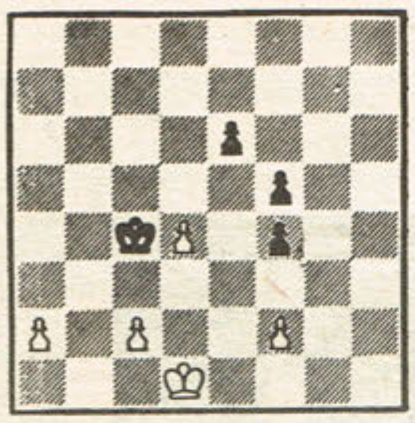

I И II НАГРАДА
ПЕТКО ПЕТКОВ (СОФИЯ)

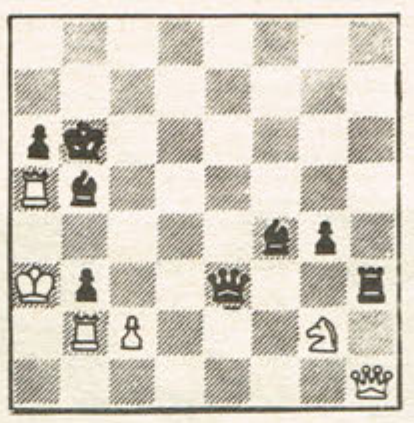
БЕЛИТЕ ПЕЧЕЛЯТ

I И II НАГРАДА
Д-Р ГЕОРГИ ПОПОВ(СОФИЯ)

БЕЛИТЕ ПЕЧЕЛЯТ

III НАГРАДА
ТОДОР ИВАНОВ (СОФИЯ)

БЕЛИТЕ ПРАВЯТ РЕМИ

На 8май т.г.илюстрованият спортен седмичник "СТАРТ" обяви своя първи шахматен конкурс за съставяне на етюди. Главната цел на конкурса беше да подпомогне развитието на един раздел от шахматната композиция, който в последните години е в явен застой. Достатъчно е да се каже, че много отдавна никой българин не е печелил награда на международни конкурси по раздела етюди, на последното световно първенство по този раздел България не взе нито едно точка.

Въпреки краткото време, дадено на участниците, само три месеца, предварителните очаквания бяха далече надхвърлени и конкурсът имаше значителен успех. Свои произведения изпратиха 33 шахматисти с общо 100 етюда! Това показва, че към този жанр има значителен интерес. Наред с редица от най-известните наши композитори, като д-р Г. Попов, П. Петков, инж. Н. Димитров, в конкурса участвуваха и 16 шахматисти на възраст под 18 години, по-голямата част от които са показали старание и желание да се усъвършенстват в тази насока.

Ето две характерни извадки от писма на участниците:

"Обичам шаха още от малък. Особено се радвам, когато по страниците на някой вестник или списание се появи "Нашият шахматен конкурс". Мисля, че не само аз, но и всички любители на шахмата ще бъдат много доволни, ако по-често се обявяват конкурси от този тип. – Тодор Т. Начков, ученик 15 годишен от с. Радилово, окръг Пазарджишки

"Започнах да се занимавам с Великата игра твърде късно, но вече съм влюбена в нея. Идеята за изпратения етюд е моя, но при анализирането ми помогна съпругът ми, любител шахматист" – Ганко Игнатова, 20 год., работничка в 03 "Балкан", гр. Ловеч

Качеството на изпратените произведения не е на достатъчна висота. Характерно е, че мнозина от участниците не познават най-елементарните качества, които трябва да притежава етюдът, за да може да се изяви като завършено произведение: единствено решение, свързано с неочаквани и красиви моменти, изпълнение на основната идея с максимална икономия на силите (без никакви излишни фигури), богата контраигра на защищаващата се страна и др. Това показва, че този жанр на композицията у нас е почти напълно занемарен, че даже по страниците на шахматните издания няма достатъчно насочващи статии за подрастващото поколение. За съжаление някои от участниците, макар и много малък брой, са се опитали да представят чужди произведения като свои. Дължим да предупредим, за да не се повтарят подобни случаи при други конкурси, че откриването на подобни плагиати не представлява особена трудност за съдиите, без да е от значение дали това е положение от широко известната партия Андерсен-Дюфрен 1852 г., или сравнително малко известен етюд на Илин от 1947 г. Освен богатата картотека от етюди, с която се разполага у нас, съществува и международен център, който е на разположение на съдиите за откриване на подобни опити.

Редакцията на в. "Старт" определи комисия в състав: межд. майстор д-р Н. Минев, гросмайстор инж. Ив. Радулов и межд. майстор О. Нейкирх, която да присъди наградите за най добрите произведения. След основна проверка и оценка на всичките 100 представени етюда комисията присъди:

I и II награда (наравно) на Петко Петков и д-р Георги Попов; III награда – Тодор Иванов

Етюд № 1 (П. Петков). *1. ф7! Тф3 2. В7!* (Слабо е 2. Кф4 Т:ф4 3.В7 Тg4 шах и 4. . .Т:g8 с реми) 2. . . Оz3 *3.Кф4! Т:ф4 4.ВхД Тф2 шах 5.Це3! 0:В8 6.Ц:ф2 0а7! 7.ф8О!* На 7.ф8Д щеше да последва 7. . . .0:с5+!! 8.Д:с5 пат!) *7. . .ЦВ5 8.Цф3* и белите печелят.

Пъжлиеви следи: 1. В7? Тг8! 2.ф7 g8 шах! и 1.Кф4? 0:с5 2.ф7 Тг1

В етюда са отлично синтезирани темите "Новотни" (пресичане) с произвеждане на слаба фигура и пат.

Етюд №2 (g-р Г. Попов) *1.с3! Ц 2.g5! e:g5 3.ф3!* (Не печели нито 3.а ЦВ4 4.Цg2 Ц:а4 5.Цg3 ЦВ5, нито 3.а ф3! 4.Цс1 Цg3! и т. н.) 3. . . *g4 4.а3* (4.а4? ЦВ4 5. Цg2 Ц:а4 6.Цg3 ЦВ5 7.Ц Цс6 8.Це5 Цg7 9.Ц:ф5 Це7 Водн реми.) 4. . .g3 *5.Цс1* ЦВ3. *6.Цg2-Ц 7.Ц:g3* ЦВ3 (Или 7. . .ЦВ4 8.Цg 8.Цg4 Цс2 9.Це5 Цg3 10.Ц:ф5 11.Цг4! и белите печелят. Пъжли следа 1.а4? Ц:g4 2.а5 Цс5 3.с4 е5 ре

В областта на пешечните етю където е работено много, авторъ намерил свежо изпълнение основната идея борба за те украшение на което е 4.а3!!.

Етюд № 3 (Т.Иванов) *1.Т:В5* ц *а:В5 2.К:е3 0:е3! 3.Д:х3! г:х3 4.с:В3! 5.ЦВ4!* 0:В2 пат.

Механизмът на патовата иде осъществен рационално и решени е трудно за намиране. Ценността етюда се намалява от сравните грубото встъпление (четирикра вземане на фигури) и от наличи на контраигра у черните, кои по-силна, отколкото в идейн авторско решение: 4. . .0ф4!, с което пътищата за реми на бел са много трудни.

Решенията са дадени със с щения.

Комисията отбелязва специа класираните наравно на I и II мя етюди като произведения с дост нства от международен мащаб.

Някои от представените ет отпаднаха поради опровержение авторското решение. На тези тори редакцията ще отговори циално чрез писма.

Като взе предвид положен старание от редица автори и пок ния от тях явен интерес, ре цията на в. „Старт" реши да нагр с шахматна литература следн участници: семейство Ганка и Т Игнатови, гр. Ловеч, Владимир Ра ученик, 13 год., с. Пелевун, об Кърджалийски, Тодор Начков, уче от с. Радилово, окръг Пазарджи Христо Тегов, ученик, гр. Пет Федя Велков, военнослужещ ВНВВУ "Г. Бенковски", с. Д Митрополия, окръг Плевен Анатолий Сираков, ученик, гр. Ва Пламен Петрунов, ученик, София.

Старт

ЗАБАВНИ МИНУТИ

БИХ КАЗАЛ, ЧЕ ИГРАЯ СЪС САМИЯ АНДЕРСЕН

В едно от своите многобройни пътувания световният шампион Андерсен попаднал в компанията на досаден барбарко, който непрекъснато го карал да изиграят партия шах, без да знае кой стои насреща му. Андерсен учтиво отказвал, мотивирайки се, че не познава играта.

– Нищо по-лесно от това, казал барборкото, -аз ще ви науча.– И за пет минути в общи линии му обяснил правилата.

– Имайте предвид обаче, че най-важната фигура е дамата. Нея трябва да пазите като зеницата на очите си. А сега като начало ще започнем с дама аванс.

Андерсен решил да накаже самонадеяния учител. Играта започнала при обявените условия и световният шампион губел партия след партия.

– Сега разбирам защо губя, казал той. Моето внимание е насочено само в дамата, която според вас е най-ценната фигура, а вие през това време ми вземате царя! Нека сега опитаме обратно.

Победителят иронично се усмихнал, но се съгласил.

Разбира се, нататък партиите печелел Андерсен.

– Изумително, промълвил смаяният бърбривец. Вие така добре играете шах, че ако не ви бях научил преди малко, бих казал, че играя със самия Андерсен.

ДИАГОНАЛИ

НАДЯСНО: 1. Наш щангист – спортист № 1 на страната за 1972 г. 3. Съветски гимнастик, носител на 2 златни, 3 сребърни и 1 бронзов медал от Мексико. 5. Футболист от „Аякс". 7. Наш борец от близкото минало, европейски шампион от Скопие, носител на сребърен медал от Мексиканската олимпиада свободен стил кат. до 63 кг. 10. Носителят на "Златния пояс" на Никола Петров за 1973 г. 11. Собственото име на олимпийската шампионка по плуване 200 м бътерфлай от XIX олимпийски игри в Мексико.

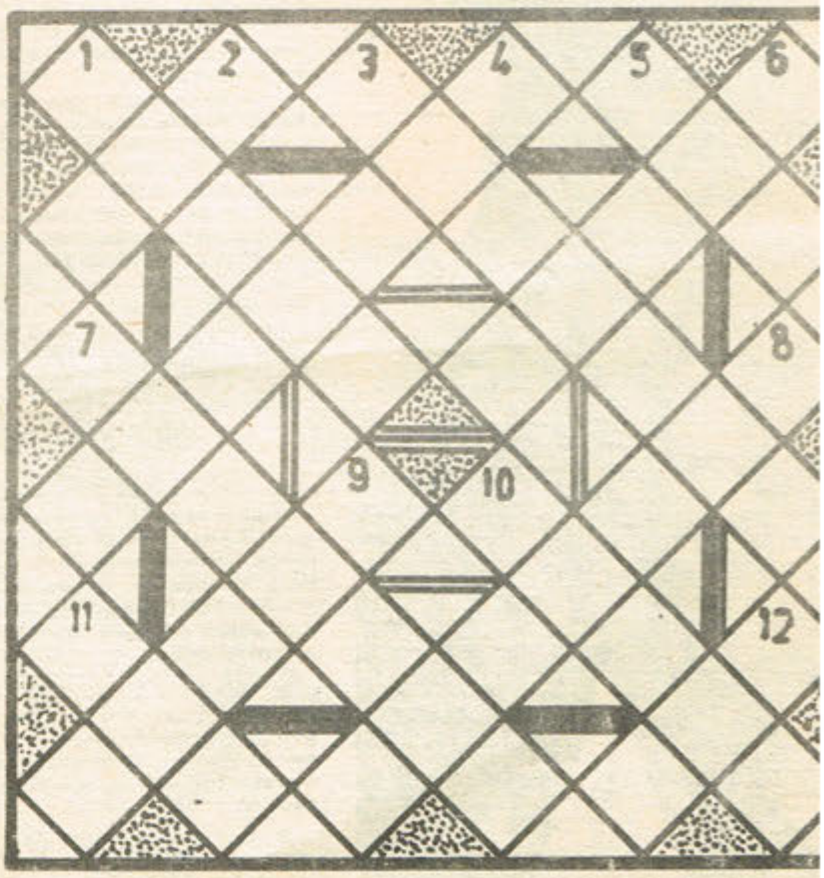
НАЛЯВО: 2. Европейският и световен шампион на спускане с шейнички за 1973 г. 4. Футболист от „Динамо" (Киев) и националния отбор на СССР. 6. Отбор от "А" РФГ. 8. Наш борец класически стил кат. над 100 кг – световен юноше шампион за 1973 г. 9. Етиопски лекоатл носител на сребърен медал от Мексик 10 000 м бягане. 12. Част от състе по тениса.

Съставил: Георги БУЧ

ОТГОВОРИ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА ОТ БР. 1

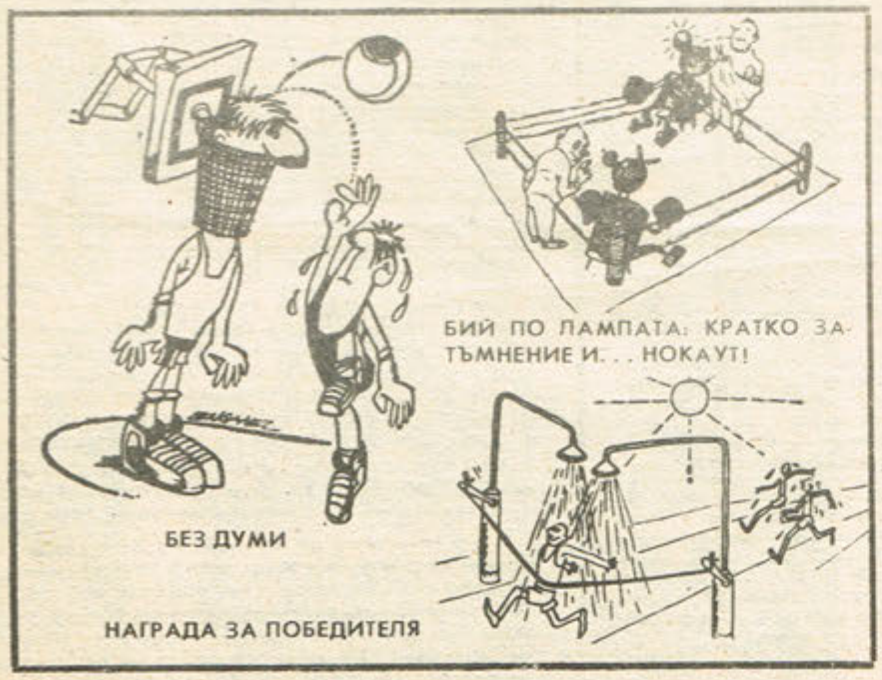
ВОДОРАВНО: 5. Бернар. 7. Карцев Тошев (Иван). 10. Новачев (Борис). Рибис (Йозеф). 14. Морис (Глен). 16. (Л.). 17. Тал (Михаил). 19. Рак (Милен 20. Богомилов (Стефан). 21. Бел (Ко 22. Дан (Колов). 23. Нич (Леополд). Кокот (Манфред). 27. Никел. 28. Вор (Михаил). 31. Равин. 32. Фонтен (Жюс 33. Шойлев (Александър).

ОТВЕСНО: 1. Мелник (Файна). 2. Като Ковем. 4. "Селтик". 6. "Ров". 7. Ке Шаламанов (Александър). 10. Ник (Кирил). 11. Воронин. 13. Бобек. 15. Ро 17. Тод. 18. Лин (Джанет). 21. Бо (Валерий). 24. Ченчер. 26. Торес. 27. Н (Симеон). 29. Ран. 30. Ниш.

ЧЕТИРИТЕ СВАТБИ НА ФИТИПАЛДИ

Мария-Елена Фитипалди, 25-годишната съпруга на известния световен шампион по автомобилизъм за професионалисти Емерсон Фитипалди, обича шегите. Някогашната стюардеса в една бразилска авиационна компания, която видяла за пръв път своя Емерсон малко преди коледните празници на 1969 година на летището в Сао Пауло, ще се жени за четвърти път за него. След първото "да" пред едно учреждение за гражданското състояние в английския град Норуич двойката Фитипалди получила документи, които трябвало да бъдат облечени в законна сила в родината. Така те се оженили втори път два месеца по-късно в бразилското консулство в Лондон. Когато се оказало, че и моя брачен договор не е правомерен за строгите бразилски институции, на 22 януари 1973 година се състояла трета сватба в осеммилионния Сао Пауло. През 1974 година Мария-Елена и Емерсон са решили да сключат и църковен брак, като ще се обрекат на вечна вярност за четвърти път в една малка черква в Гуаруйа.

НАЙ-ДЪЛГАТА НОЩ

Нека сега отново се пренесем в залата. Там беше станало по-интересно, защото на ринга бе излязъл съдията в бели дрехи. Зад секретарската маса се бяха наредили другите, а отстрани, като че ли ще пият уиски, се крепяха на високите си столчета страничните съдии. Високоговорителят изфуча и рече: "Хляги хлитеви. . ." – явно искаше да каже "драги зрители". Публиката радостно започна да свири. Няколко души замериха с книжни топчета продавача на гевреци, който се мушеше сред редовете. На местата на журналистите избухна кавга – отнякъде се бе появила и жена с момиченце.

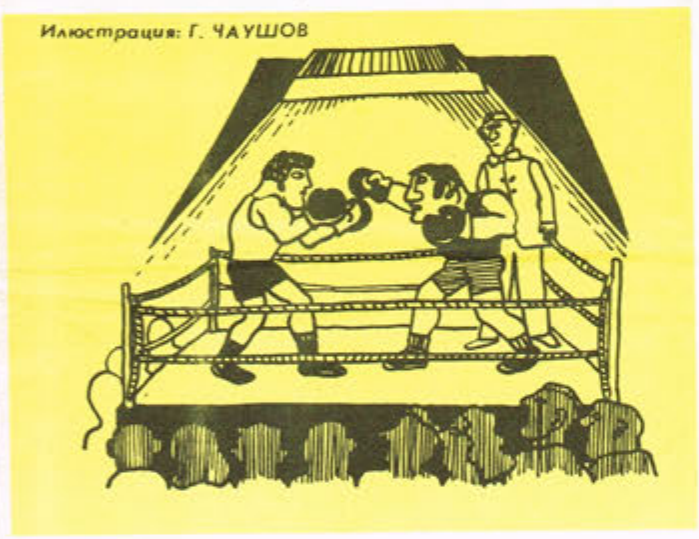
Теменуга Цачева каза: "Интересно от психологически аспект. . ."

А Ставрев рече, че това е сборище на гаменарии. Каза го тихо, за да не чуе главният редактор.

На първия ред, на свободния стол до Марта, седна . . . Теофан Кокинов не знаеше кой бе седнал. Или Антон, или Андрей. Беше с шлифер.

Високоговорителят най-после успя да съобщи на драгите зрители, че състезанието започва със среща в. . . тук нещо пак засече и публиката нададе вълчи вой. Но така или иначе, на ринга се бяха качили двама боксьори, съдията в бяло огледа внимателно ръкавиците им, сякаш щеше да ги купува, каза им нещо, което никой не чу, гонгът прозвуча и двете леки и пъргави момчета допряха ръце.

Позволете ни сега да прескочим първите двубои не само защото не представляват особен интерес за нас, а понеже изобщо не бяха интересни. С малки изключения нещата се развиха по линия на големия бой. А ако искаме да гледаме, а след това и да разказваме за хубав бой, по-добре е да идем на каубойски филм, където се удрят не само с юмруци, но и с дървета, приклади, дръжки на пистолети, камъни и ритници. Така

Илюстрация: Г. ЧАУШОВ

че нека преминем направо към този момент, когато бе обявено, че в синия ъгъл застава Антон Доганов, а в червения Асен. . .

– Камъка! – изреваха в публиката. – Хайде, Асене, изкарай му въздуха!

– Защо въздуха, Константине? – попита Виолета Доганова. – И защо дойдохме на тоя резил? Да гледаме как се бият разни непознати момчета, а сега и Тони. . .

– Трябваше – каза професорът. – Трябваше най-после и ние веднъж да дойдем тук, за да разберем някои неща. След това ще си говорим у дома.

– Това е любимецът на нашия Тео – каза на предпоследния ред дебелият Богдан. Той си бе намерил отнякъде нуга-халва и сега я дъвчеше. – Това е неговото живо доказателство за красотата в спорта!

– Че какво, момчето си е много хубаво! – каза ентусиазирано Влайкова от културния отдел. – Гледай само какви крака има!

Ставрев се захили щастливо. Цяла седмица ще има за какво да се говори в редакцията! Влайкова харесала крачетата на момчето, хихи!

А Биолчев каза през зъби на своя състезател: "Върви по дяволите!" Той не бе видял нито една от срещите досега, въпреки че седеше до ринга и механично вършеше това, което бе вършил години наред. Боксът в този момент не го интересуваше. Да се пребият дано, в болница да ги откарат!

И все пак тази среща щеше да гледа. Защото искаше да види как Асен Камъка ще умъртви този проклет професорски син. Или по-точно "искаше му се" да види. . . Тони играеше къде-къде по-добре от Камъка. . .

Гонг!

Противно на друг път Асен не се спусна като бик. Размърда раменете си, скри главата си и бавно настъпи. Антон направи три светкавични стъпки и го удари по брадата.

– Браво, Тони! – извика някой от публиката. – Пускай тангото!

Виолета Доганова пак попита мъжа си: "Защо танго бе, Константине?" Той ѝ каза да мълчи.

Дясната ръка на Асен рязко се сви и след това излетя като граната. Ако бе срещнала гърдите на Антон, щеше да го хвърли чак при съдиите. Тя обаче срещна въздуха, а Антон отново го клъцна по брадата.

– Тен хлапец се чини! (Това момче работи добре!) – рече Франтишек Матоушка на Лиляна Доганова.

– Йе сквели, же Франтишко? (Чудесен е, Франтишко, нали?) – отвърна му тя на чешки, понеже вече бе научила езика.

Асен Камъка не издържа повече. И започна старата песен: ляв прав, десен прав, ха сега веднъж долу, да ти изхвръкне въздухът, танцьор мръсен, ще ме правиш за резил пред хората. . . на ти сега веднъж в лицето, че като те разтърся веднъж-дваж, да ми заиграеш още по-ситно. . . на ти още веднъж. . .

Разбира се, това Асен си казваше на ум, и би бил много щастлив, ако всичко, което си казваше, ставаше и в действителност. Защото Антон отбягваше леко залповете и чукаше, чукаше. . .

Теофан Кокинов бе замръзнал на пейката на журналистите. Бяха му подали момиченцето и сега той го държеше в ръце. Какво става на ринга?

– Чичо – каза детето. – Кога ще излязат майките?

То мислеше, че са го завели на цирк.

Да, какво ставаше на ринга? Кой играеше срещу Асен – Тони или Андрей? Тео не би се хванал на бас с никого. Защото. . .

Ето една атака на Асен е посрещната спокойно с удар – бърз, правилно насочен, достигащ целта. Но това не е удар с върха на шпагата, това е. . .

– Това е Андрей! – едва не извика той.

Защото само преди миг Асен Камъка, който отново се бе хвърлил на живот и смърт, без да брои ударите, които получаваше, размахан, освирепял, с кръв в очите – една жестока и злобна маса от мускули, – бе спряна отново. Бе спряна със страхотен кос удар – лявата ръка на Антон. . . или Андрей – все едно. . . отскочи от място и взрив разтърси главата на противника му. Той се завъртя, коленете му се свиха за миг и само страшната воля го удържа прав. . .

– Тони. . . – простена майка му, – какво направи?. . .

Биби стискаше ръката на дебелия Богдан, а той повтаряше: "Мъжка работа! Мъжка работа!" Ставрев попита Биби дали е знаела, че Тео има дете от първия си брак.

Биолчев изсъска отново: "Да пукнеш дано!" Той имаше предвид сина на Доганов, който бе на ринга. Той отново бе излъган, отново подигран, защото момчетата искаха сега да му дадат урок. На него, на Малкия Фери, който се е бил поне двеста пъти по ринговете! На Стария Лисиц, който е спечелил с хитрина победите на много свои състезатели! Сега те му трият носа: ако срещу мен играят технически, и аз ще играя красиво! Но ако искат да ме убият, ще ги накажа!

И той разбра, че двама големи боксьори се изплъзват от ръцете му.

А в това време бе прозвучал гонгът, късата почивка бе изтекла и отново двамата съперници се бяха спуснали един към друг. Очите на Асен бяха напълно изчезнали, брадата му се стягаше и разпускаше, от двете ѝ страни изскачаха буци. Един път ще те намеря. . . Само веднъж... ти пак ме удряй, аз само веднъж. . . само веднъж. . . И той се хвърли, пронизан от отровата на беса, главата му потърси веждата на Антон и изведнъж окото му се изпълни с кръв. Чия е тази кръв?. . Моя ли е тази кръв?. . .

Лекарят установи аркада – спукване на неговата вежда. Съдията вдигна ръката на Антон, Виолета Доганова издиша целия сдържан дотогава въздух в гърдите си, а другият син – този, дето седеше до Ела, хукна към съблекалнята. Биолчев се загледа към тавана – изведнъж отново му бе станало съвсем все едно. Мислеше си за покрива, който пак протече. Тези мръсници, каза той по адрес на майсторите, защото онзи ден беше идвал техник за антената.

А през нощта Биолчев дълго не можа да заспи. Лежеше в леглото, пушеше и проклиняше тези нощи, тези безкрайно дълги нощи. . .

ДВЕ И ДВЕ КОГАТО ПРАВЯТ ПЕТ

ЯСЕН АНТОВ

ТРИ ПОСЛЕДНИ РАЗГОВОРА, С КОИТО ИСТОРИЯТА ЗАВЪРШВА

Геренски – Биолчев:

– Вземаш веднага този лист, ето ти и химикалка, и напишеш заявление за напускане на работа. По член двадесет и девети, виж там коя буква е най-подходяща. Математиката ти не успя, Биолчев, две и две направиха даже повече от пет, ама в твой минус. Подписвай заявлението и дим да те няма!

– За да стовариш всичко на мой гръб и да се измъкнеш сух. . .

– Да не навлизаме в подробности, Биолчев. Иначе ръководството ще те освободи по някоя друга буква, дето съвсем няма да ти хареса. А пък аз, да видиш, че съм ти приятел, вече говорих за едно чудесно място. Не е в София, ама ще изкараш година-две. А пък в провинцията, нали знаеш, даже повече дават. Търсят човек, който да им събере едно отборче. . .

"И по този начин аз ще си държа устата затворена – помисли си Биолчев. – Защото, ако я отворя. . ."

Теменуга Цачева – Ставрев:

– Незаменим е този Теофан! Друг на негово място би описал във вестника невероятната мистификация, би гръмнал "бомбата", за да спечели популярност и слава, а той си замълча! Защото обича спорта, обича момчетата и направи всичко само за да им помогне. Кой друг би хукнал като него. . .

– Чист кариеризъм, Цачева. Тео устрои всичко това, за да направи впечатление на главния редактор. Тоест – вижте ме какъв съм, колко си разбирам от работата, как не ме мързи, как умея всичко да оправям. . . Впрочем, Цачева, аз разбирам твоя възторг – Теофан Кокинов е чаровен мъж, нали? И заслужава хубав подарък, като рече да се зажени за още по-очарователната Биби Ханджийска. Може би ти вече им шиеш ковьорче за стената?

"Неразгадаемо нещо е природата – помисли си тъжно Теменуга Цачева. – Защо наред с полезните животни е наспорила и толкова вредни?. . . А може би пък така се постига някакъв баланс?"

Виолета Доганова – Константин Доганов:

– Видя ли каква история забъркаха? И защо е станало всичко това?

– Може би и ти трябва да участвуваш в отговора на въпроса.

– Защо аз? Аз отидох да оправя Лиляна. . .

– И се върнахте трима. Честито!

– То не се знае още. А пък ти остана с момчетата и объркахте такава каша!

– Тази каша бе забъркана малко по-рано. Тогава, когато забранихме на Андрей това, което разрешихме на Антон. . .

"Колко е добър Коста! – помисли си Виолета Доганова и прегърна мъжа си. Нещо, което не бе правила отдавна. – Слага и себе си при виновните – "забранихме"!

А на глас каза:

– Каквото било – било!

БЕЛЕЖКА НА АВТОРА

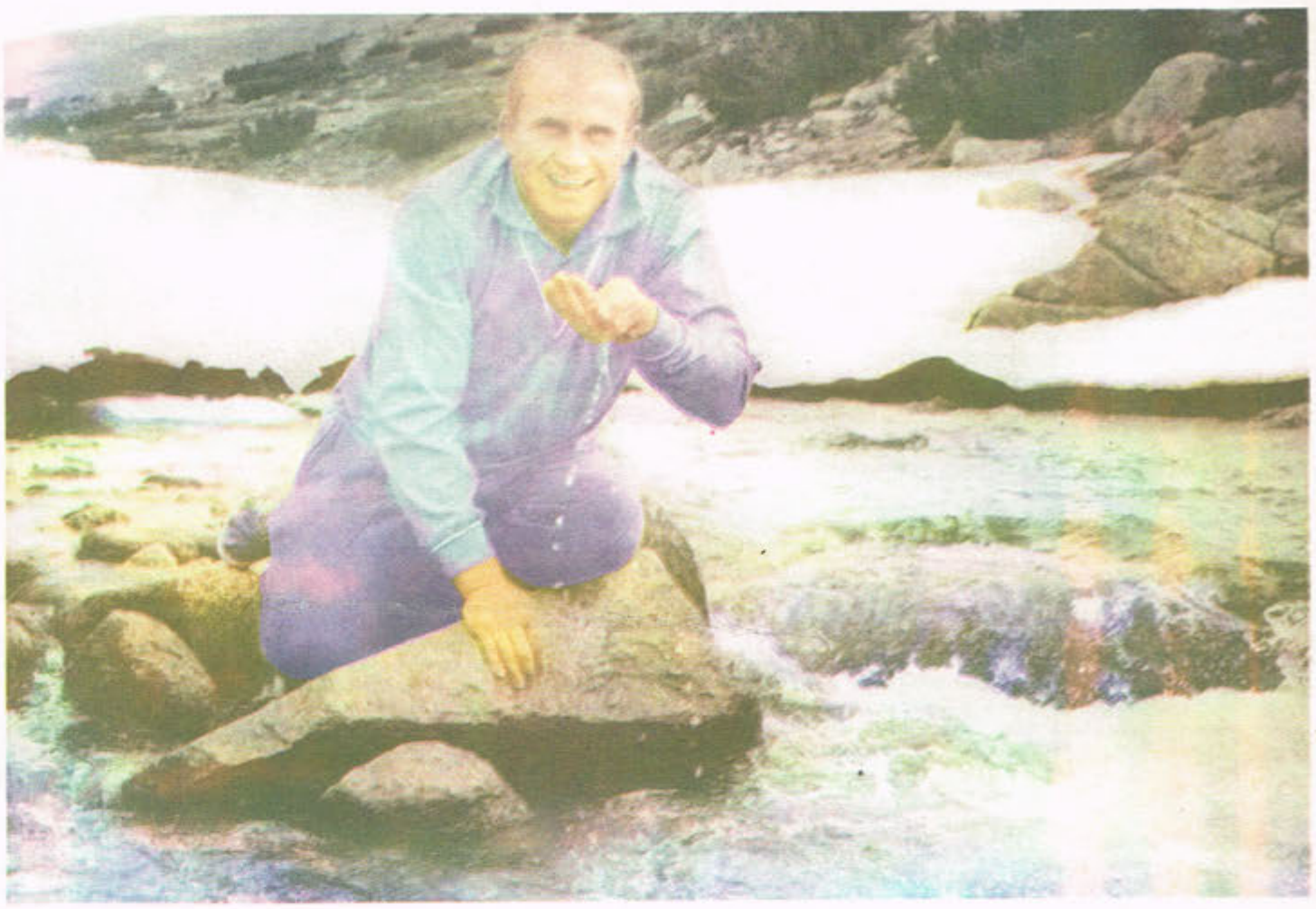
Седя в клуба с Теофан Кокинов и слушам края на неговия разказ. Биби отдавна си отиде. Седя и си мисля, че светът на спорта е като целия останал свят – в него всичко може да се случи, колкото и на пръв поглед да изглежда невероятно.

Работата се състои в това, да не се случват истории като тази.

Мисля си и нещо друго: в къщи положително ще ми се карат, защото стана много късно.

КРАЙ

екран

1 След златния медал на Греку (на халки) от "Универсиада-73" последва нова "румънска изненада". На турнира "Дружба" в Гера (ГДР) победителка е малката Надя Команечи...

2 Ришард Шурковски (Полша), с два златни медала на световното първенство, финишира победно в Барселона.

3 Никол Ван ден Броке (Белгия) спечели световната шампионска титла сред жените в Барселона (Телефото-БТА)

СПОРТИСТ Старт

НАРОДНА МЛАДЕЖ

НА ТРИДЕСЕТИЯ ЕТАП

ТРОДАН ГАРДЖЕВ – заслужил майстор на спорта. Състезател по свободна борба, многократен републикански шампион. Четири пъти пръв на Балканите. През 1963 година – световен шампион в София, през 1964 – олимпийски шампион в Токио, през 1967 – отново световен шампион в Толедо. Бронзов медалист на Мексиканската олимпиада. Едно русокосо момче тръгна от полята на бургаското село Росеново, за да стигне до всички титли, които може да завоюва един спортист. Да стигне до най-високото народно признание – герой на социалистическия труд!

Старт

ЗА ВАШИЯ АЛБУМ

БРАЗИЛИЯ

БРАЗИЛИЯ – световен шампион по футбол: клекнали (от ляво на дясно) – масажистът Америко, Валдомиро, Ривелиньо, Жаирзиньо, Левиня, Пауло Цезар и вторият масажист на отбора; прави – лекарят на отбора, Зе Мария, Перейра, Мойзес, Вендел, Клодоалдо, Марк Антонио и старши треньорът Загало.